

Yrkande angående årsrapport 2020 för kommunstyrelsen - verksamhetsspecifika klimatmål

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att återkomma med en redovisning av nedbrutna och specifika klimatmål för den egna verksamheten.
2. Kommunstyrelsen godkänner inte redovisningen av uppdraget att samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del i det ordinarie uppföljningssystemet senast 2020.

Yrkande

Kommunfullmäktige biföll en del i en motion från Miljöpartiet om att alla verksamheter inom Göteborg stad ska ta fram verksamhetsspecifika klimatmål. Detta är positivt, även om vi rödgrönrosa fortsatt anser att också metoder för att kunna beräkna klimatbudgetar för stadens verksamheter behövs, enligt tilläggsyrkandet vid samma fullmäktigesammanträde.

Inom staden finns en mängd olika verksamheter som skiljer sig åt både i storlek, uppdrag och därmed även i hur de påverkar klimatet. Stadsledningskontoret har påbörjat arbetet men verksamhetsspecifika klimatmål finns ännu inte framme. Vi anser därmed att uppdraget ännu inte kan förklaras fullgjort.

För att veta vad som utgör den specifika verksamhetens mest betydande klimatpåverkan, krävs en miljöutredning. Utöver energiförbrukning som nämns i årsredovisningen så ser vi även att de bedömningar inom klimat i den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling som kontoret gör av samtliga tjänsteutlåtanden, är en viktig del i stadsledningskontorets inflytande över stadens klimatpåverkan.

Vi vill att stadsledningskontoret återkommer till kommunstyrelsen med en redovisning där kontorets samlade klimatpåverkan framgår, vilka konkreta åtgärder som planeras för att minska klimatpåverkan samt de verksamhetsspecifika klimatmål som ska uppnås. Utöver energiförbrukning så ser vi att en viktig del i stadsledningskontorets klimatpåverkan är de bedömningar av klimatpåverkan som görs i de tjänsteutlåtanden som kontoret tar fram.

Yrkande

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2020-02-05

Ärende 1.1

Yrkande angående – Årsrapport 2020 för Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret avbryter ansökan om LOV3-förordnande vid Järntorget och närliggande områden.
2. Stadsledningskontoret avbryter upphandlingen av patrullerande ordningsvakter.
3. Uppdraget till stadsledningskontoret att fortsatt utreda fler lämpliga paragraf 3-områden förklaras därefter fullgjort (diarienummer 1621/18).

Yrkandet

Under 2020 har göteborgarna kunnat läsa i media om att miljön runt Nordstan och Brunnsparken upplevs som lugnare, medan miljön runt Järntorget och Långgatorna upplevs som stökigare. Slutsatsen som det borgerliga styret drar av detta är att införandet av ordningsvakter har varit lyckad. Det borgerliga styret har i sin budget för 2021 gett uppdrag att ansöka hos polisen om fler LOV3 förordnanden för att ordningsvakterna ska kunna röra sig på fler områden, samt avser att se över möjligheterna till mer kameraövervakning.

Rapporten visar att endast ca 11% av ordningsvakternas ärenden under hösten har handlat om brottsrelaterade händelser eller omhändertaganden/gripanden. 49% av ärendena handlar om ordningsrelaterade händelser, där ”avvisade personer” och ”tillsägelse, tillrättavissade personer” är vanligast. En stor del av ärendena, hela 46%, går till allmänna händelser i huvudsak ”administrationsärenden” utan mer djupgående beskrivning. Effekten av att ha patrullerande ordningsvakter i centrala Göteborg har varit att människor som upplevs som störningsmoment har flyttat sig från Nordstan till annan plats, företrädesvis området kring Järntorget. Antingen för att de blir bortjagade, eller för att helt undvika att stöta på ordningsvakterna.

Vi anser inte att Göteborgs Stads resurser ska gå till att vakter ska skuffa runt människor från plats till plats, utan fokusera på problemen. Brottslighet och ordningsstörningar hanteras bäst av polismyndigheten, som i sin tur skulle behöva utökade resurser, medan kommunen har kompetens och ansvar för de sociala dimensionerna. Att utöka antal LOV3-områden och därmed öppna för ordningsvakter på fler platser kommer att flytta både brottsligheten och utsatta människor i behov av stöd och hjälp till andra platser i Göteborg.

Majoriteten av ärendena som ordningsvakterna har hanterat under hösten skulle ha kunnat hanteras av personer med utbildning inom det sociala området för att förbättra möjligheten att ge stöd, råd eller hjälp istället för att avvisa och tillrättavisa människor. Vi

rödgrönrosa hade hellre sett mer resurser till Göteborgs fyra nya socialnämnder som har i uppdrag att arbeta trygghetsfrämjande och brottsförebyggande, vilka nu istället drabbas av nedskärningar. Med tillräckliga resurser skulle socialnämnderna kunna utveckla sitt uppdrag med uppsökande arbete genom kommunens fältpersonal, samt genom de samarbetsavtal som finns med civilsamhället. Utrymmet för att utöka dessa uppsökande och problemlösande insatser är nu mycket begränsat.

Stadsledningskontoret har fullgjort budgetuppdraget att utreda fler LOV3-områden. Vi rödgrönrosa föreslår att Göteborgs Stad därmed kan avbryta arbetet med vakter, och istället rikta fokus på verkningsfullt trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete med ett mer långsiktigt fokus.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-12-21

Diarienummer 0254/20

Handläggare

Elisabeth Kylmänen, Peyman Emami

Telefon: 031-3680110, 031-3680113

E-post: elisabeth.kylmanen@fstadshuset.goteborg.se,

peyman.emami@stadshuset.goteborg.se

Årsrapport 2020 för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Årsrapport 2020 för kommunstyrelsen, i enlighet med bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande godkänns.
2. Kommunstyrelsen beslutar att återredovisa 35,8 mnkr av eget kapital för att komma till kommunstyrelsens fastställda nivå för eget kapital på 8 mnkr.
3. Kommunstyrelsen godkänner för egen del redovisningen av budgetuppdraget att kommunstyrelsen, tillsammans med stadens samtliga nämnder och styrelser, säkerställer att kommunens lokaler eller mark inte hyrs ut till aktörer som tillåter häleri eller annan kriminell verksamhet enligt beskrivning i avsnitt 5.1.4.1 (diarienummer 0319/20).
4. Kommunstyrelsen godkänner för egen del redovisningen av budgetuppdraget att kommunstyrelsen tillsammans med stadens samtliga nämnder och styrelser, utifrån rekommendationerna i Normer som skaver, Hbtq-personers sociala arbetsmiljö i Göteborgs Stad, utveckla arbetsmiljöarbetet enligt beskrivning i avsnitt 5.1.4.1 (diarienummer 0424/20).
5. Kommunstyrelsen godkänner för egen del redovisningen av uppdraget att samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del i det ordinarie uppföljningssystemet senast 2020. Målen ska vara baserade på att vi globalt uppnår 1,5-gradersmålet enligt beskrivning i avsnitt 5.1.5.1 (diarienummer 1242/20).
6. Kommunstyrelsen godkänner för egen del redovisningen av uppdraget att kommunstyrelsen får i uppdrag att justera reglementet för Göteborgs Stads Trygghetsråd enligt beskrivning i avsnitt 5.1.5.1 (diarienummer 1030/20).
7. Uppdraget till stadsledningskontoret att redovisa smittspridningen inom äldreomsorgen enligt beskrivning i avsnitt 5.1.6.1 förklaras fullgjort (diarienummer 0998/20).
8. Uppdraget till stadsledningskontoret att löpande sammanställa och till kommunstyrelsen rapportera hur många i berörd personal som saknar tillgång till skyddsutrustning i sin personliga arbetsplatsutrustning enligt beskrivning i avsnitt 5.1.6.1 förklaras fullgjort (diarienummer 1042/20).
9. Uppdraget till stadsledningskontoret att tillsammans med berörda bolag och nämnder samordna och tillse att stadens hyresgäster av verksamhetslokal behandlas på ett likvärdigt sätt enligt beskrivning i avsnitt 5.1.6.1 förklaras fullgjort (diarienummer 1027/20).

10. Uppdraget till stadsledningskontoret att implementera den framarbetade arbetsmodellen gällande att etablera strukturerad samverkan med Skatteverkets bosättningskontroll enligt beskrivning i avsnitt 5.1.6.1 förklaras fullgjort (diarienummer 0548/20).
11. Uppdraget till stadsledningskontoret att fortsatt utreda fler lämpliga paragraf 3-områden enligt beskrivning i avsnitt 5.1.6.1 förklaras fullgjort (diarienummer 1621/18).
12. Uppdraget till stadsledningskontoret om civilt försvar enligt beskrivning i avsnitt 5.1.6.1 förklaras fullgjort (diarienummer 1846/16, punkt 2 och 3).

Sammanfattning

Årsrapport 2020 är sista rapporteringen enligt Göteborgs Stads förändrade struktur för uppföljning. Avsnitten 1–4 är avsedda för nämnders och styrelser rapportering av väsentlig styrinformation till kommunstyrelsen, medan rapportering till den egna nämnden sker i avsnitt 5. I det nya uppföljningssystemet läggs ökat fokus på uppföljning av grunduppdrag, det vill säga sker verkställighet utifrån det som planerats för året eller finns väsentliga avvikelser att rapportera som viktig styrinformation. Fokus ligger på uppföljning av kommunstyrelsens budget och kommunstyrelsens verksamhetsplan, vad som uppnåtts, resultat, och analys av verksamheten utveckling.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den ekonomiska dimensionen finns belyst i rapportens sammanfattning samt avsnitt 2.1.1, 2.1.2, 3.2, 3.3, 3.4.3 och 5.3.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Dimensionerna behandlas där det är relevant i årsrapportens olika avsnitt.

Samverkan

Information och dialog om innehåll i denna rapport har lämnats i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 22 januari 2021.

Bilagor

1. Årsrapport 2020 för kommunstyrelsen
2. Rapport LOV3 2020
3. Central lägesbild avseende brottsutsatta och otrygga platser i Göteborg

Ärendet

Kommunstyrelsen ska godkänna årsrapport 2020 samt fastställa nivån på det egna kapitalet för kommunstyrelsen. Enligt Göteborgs Stads tidplan för budget- och uppföljningsprocessen är sista dag för beslut i nämnd 2021-02-15.

Ärendet innehåller också redovisning av två budgetuppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen, två uppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen utanför budget och sex uppdrag från kommunstyrelsen till stadsledningskontoret. Detta är ett effektiviserat arbetssätt och minskar antalet tjänsteutlåtanden till kommunstyrelsen i uppdragsredovisningar vilka textmässigt inte är så omfattande. Enligt beslutsmeningar om redovisning av uppdrag från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen tar kommunstyrelsen som nämnd, beslut för egen del. Om kommunstyrelsen som nämnd beslutar att förklara uppdragen genomförda redovisas dessa vidare till kommunfullmäktige inom ramen för Göteborgs Stads uppföljningsstruktur.

Anders Roswall

Eva Hessman

Chef för område kontorsledning

Stadsdirektör

Stadsledningskontoret

Göteborgs
Stad

Årsrapport 2020 Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen	5
2.1	Verksamhetens utveckling	8
2.1.1	Redovisning av resultat.....	8
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	9
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	10
2.2.1	Organisationsmål	10
2.2.2	Nämndspecifika och verksamhetsnära mål	11
3	Övrig uppföljning till kommunledningen	15
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	15
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv.....	15
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	15
3.2	Ekonomisk uppföljning	16
3.2.1	Analys av årets utfall	16
3.2.2	Uppföljning av erhållna statsbidrag.....	17
3.3	Värdering av eget kapital	17
3.4	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	18
3.4.1	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	18
3.4.2	Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	19
3.4.3	Sponsring.....	20
3.4.4	Uppföljning Intraservice tjänst dataskydd	20
3.4.5	Övriga beslut och/eller uppdrag.....	20
4	Bokslut	21
4.1	Sammanfattande analys	21
4.2	Resultaträkning.....	21
4.3	Balansräkning	22
5	Styrinformation till nämnden	24
5.1	Grunduppdrag	24
5.1.1	Stadsledningskontorets förändrade organisation.....	25
5.1.2	Organisationsförändringar i staden.....	25

5.1.3	Kommunfullmäktiges inriktningar för kommunstyrelsen	26
5.1.4	Uppdrag från kommunfullmäktiges budget	28
5.1.5	Uppdrag från kommunfullmäktige utanför budget.....	31
5.1.6	Uppdrag från kommunstyrelsen	32
5.1.7	Uppföljning utförare av hemtjänst och daglig verksamhet (LOV)	37
5.1.8	Uppföljning Personal- och kompetensförsörjningsanslaget	40
5.1.9	Uppföljning Senior Göteborg	42
5.1.10	Uppföljning Äldreombudsmannens arbete.....	44
5.1.11	Uppföljning Funktionshinderombudsmannens arbete	45
5.1.12	Uppföljning Visselblåsarfunktionen.....	45
5.1.13	Centrum för hållbar stadsutveckling, kunskaps- och forskningsplattform 2020–2024	47
5.2	Styrning och ledning	47
5.2.1	Samlad riskbild.....	47
5.2.2	Plan för intern kontroll	48
5.2.3	Plan för arbetsmiljö och hälsa	49
5.2.4	Aktuella revisionsrapporter	50
5.3	Ekonomisk uppföljning.....	50

1 Sammanfattning

Årets verksamhet är starkt präglad av situationen med coronapandemin. Stadsledningskontoret har arbetat intensivt med att samordna stadens krisledningsarbete med covid-19. Krisledningsarbetet har främst påverkat kontorets övriga ledningsarbete och vissa funktioner och arbetsgrupper har varit kraftigt ansträngda av arbetet. I viss utsträckning har prioriteringar fått göras inom grunduppdraget men något tydligt produktionsbortfall på kort sikt är svårt att mäta.

Övergången från stadsdelsnämndsorganisation till facknämnder har trots pandemin genomförts enligt beslutad planering och tidsramar. Vidare har kontoret under året genomfört en nödvändig förändring av den egna organisationen för att anpassa kontorets arbete till förändrade förutsättningar i omvärlden och i stadens organisationsstruktur.

Stadsledningskontorets arbete med ständiga förbättringar har detta år främst drivits genom arbetet med organisationsförändringen som syftar till verksamhetsutveckling genom bland översyn av arbetssätt, ledar- och medarbetarskap samt organisationskultur.

Liksom i augustirapporten kvarstår två väsentliga avvikelser mot kommunstyrelsens budget och verksamhetsplan, dels beslutet att skjuta på avgörandet om strategisk planeringsfunktion till 2022, dels uppdraget "Valhallagatan/evenemangsområdet" vilket förklarats fullgjort utan genomförande av planerad utredning. I årsrapporten lyfts även att Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar har försenats. Hela staden har dock fått nyttiga erfarenheter av krishantering så konsekvenserna bedöms som hanterbara och viktiga beslutsunderlag har levererats till kommunstyrelsen för behandling i början av 2021.

Värderingen av måluppfyllelse för de budgetmål som specifikt styrts ut till kommunstyrelsen sker utifrån en bedömning av vilka effekter kontorets aktiviteter haft under året. I huvudsak sätts måluppfyllelsen till viss eller god. För målet attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor sätts måluppfyllelsen till viss, trots de effekter Coronapandemin haft, på grund av att arbetet i grunden haft en positiv utveckling för Göteborgs Stad över några års tid.

Flertalet uppdrag till kommunstyrelsen i kommunfullmäktiges budget 2020 har redovisats till kommunstyrelsen. Cirka 60 procent av uppdragen har status avslutade och resterande uppdrag har delredovisats, ligger bordlagda eller i några fall återremitterats till stadsledningskontoret. Två uppdrag löper över flera år och kommer även fortsättningsvis att löpande redovisas till kommunstyrelsen i delår- och årsrapporter.

Sjukfrånvaron på kontoret är fortsatt låg och bedömningen är att ökad möjlighet att arbeta flextid och hemifrån samt rutiner för att förhindra smittspridning bidragit till detta.

Överskottet i bokslutet uppgår till 35,8 mnkr, 25,8 mnkr avser kontorets verksamhet och 10,0 mnkr den politiska verksamheten. Stor del av stadsledningskontorets överskott beror på att uppdrag inte kunnat genomföras enligt planering och att situationen med covid-19 påverkat ett antal aktiviteter.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

Verksamhetens utveckling

Situationen med Covid-19 har under året haft en stor påverkan på kontoret. Framför allt har ledningskapaciteten varit kraftigt ansträngd liksom vissa funktioner och arbetsgrupper. Arbetet med pandemin har delvis försenat övrigt utvecklingsarbete inom krisledning, samtidigt har organisationens förmåga prövats och viktig erfarenhet erhållits. Kontorets arbete med grunduppdragen har även påverkats genom att prioriteringar bland arbetsuppgifter fått göras. Något tydligt produktionsbortfall på kort sikt är dock svårt att mäta.

Under december infördes ytterligare skärpta nationella restriktioner och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19. Dessa medförde exempelvis att verksamhet som inte är nödvändig håller stängt i syfte att medverka till att begränsa folksamlingar och trängsel och hålla resandet i regionen på en låg nivå. Andra exempel på åtgärder är förlängning av distansundervisning på gymnasieskolor och förlängt besöksförbud på äldreboenden. Det viktiga vaccineringsarbetet påbörjades innan årsskiftet. Det centrala krislednings- och samordningsarbetet fortsätter in på det nya året och värderas kontinuerligt utifrån pandemins utveckling.

Planering-, budget- och uppföljningsprocessen

Göteborgs Stads nya struktur och arbete med planering och uppföljning har införts under året. Uppföljningen sker genom delår -och årsrapporter, samlingsärenden, strategiska fördjupningar och via uppföljningsportalen. Nämnder och styrelser delår- och årsrapporter har ett tydligt fokus på det egna grunduppdraget och att analysera resultat av utförd verksamhet. Samlingsärendena följer löpande upp uppdrag, planer samt program och i de Strategiska fördjupningarna sker grundliga uppföljningar av strategiskt viktiga frågor och områden. Uppföljningsportalen presenterar bland annat utfallsvärden för kommunfullmäktiges indikatorer för mål samt uppdragslistor över hur nämnder och styrelser planerar och rapporterar avseende de uppdrag som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige lagt ut på organisationen.

Ärendeprocessen

Inom ramen för kontorets förändrade organisering fortsätter arbetet med att utveckla och ytterligare kvalitetssäkra ärendeprocessen. I arbetet med ny uppföljningsstruktur har en första preliminär bedömning införts avseende på vilken nivå uppdrag till nämnder och styrelser ska återrapporteras till kommunledningen, exempelvis som ett eget ärende, i ett samlingsärende eller enbart i checklista om att uppdrag genomförts.

Stadsledningskontorets och Stadshus AB:s samarbete avseende bland annat ärendeprocessen har förstärkts och bedömningen är att framförhållningen förbättrats liksom själva processarbetet. Ett annat exempel på förstärkt samarbete är kontorets framtagande av underlaget Förutsättningar för budget 2021.

Leda och samordna staden

Ett utvecklingsarbete inom Stadens ledarforum (ett forum för stadens samtliga förvaltnings- och bolagschefer) har påbörjats under hösten. Avsikten är att stadsledningskontoret ska driva förändringsarbetet, från delar till helhet, tillsammans med stadens övriga direktörer för förvaltningar och bolag. Samarbetet formas kring stadens utmaningar och gemensamma utvecklingsfrågor som involverar många delansvariga förvaltningar och bolag. Kontoret driver och bidrar i detta strategiska förändringsarbete utifrån de inriktningar och beslut som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fastställt.

I syfte att utveckla ledarskapet och skapa förutsättningar för stadens förvaltnings- och bolagschefer att samordna och leda staden utifrån ett helhetsperspektiv har stadsledningskontoret under året fortsatt att driva det stadengemensamma utvecklingsprogrammet för stadens högsta chefer. Den pågående pandemin har påverkat förutsättningarna och tempot i genomförandet av programmet har därför fått anpassas och förskjutas. Dock är ambitionen att fortsätta programmet under 2021 med anpassningar till ett digitalt genomförande.

Leda, samordna och följa upp personal- och arbetsgivarpolitiken

Den demografiska utvecklingen utmanar den svenska välfärden. Enligt prognos från Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) ökar antal personer i behov av välfärdstjänster i Sverige snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Det mesta talar för att bemanningen inte kommer att kunna öka i takt med välfärdsbehoven. Bland annat behövs ny teknik och nya arbetssätt för att möta utmaningarna vi står inför. För att möta dessa utmaningar beslutade Kommunfullmäktige 2019-05-23 att anta Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019–2023 i syfte att förena nämnder och styrelser kring gemensamma mål och strategier för att stärka stadens förutsättningar att vara en attraktiv arbetsgivare.

2020 har varit ett annorlunda år påverkad av pandemin. Men pandemins effekter har också accelererat behovet av omställning. Inte minst när det gäller omställning till allt mer digitala arbetssätt och tjänster.

Rådande pandemi har haft effekter på utvecklingsarbeten inom staden i stort och har även påverkat arbetet med programmet för attraktiv arbetsgivare. En prioritering och omfördelning av arbetsuppgifter har behövts göras under året för att möta omvärlden och den arbetsbelastning som pandemin har inneburit för många av stadens verksamheter. Bland annat har en påverkan skett kring möjligheter kring dialog och kommunikation då utrymmet har behövt ges till Covid 19. Trots rådande omständigheter har arbete pågått och leveranser skett i samtliga projekt på övergripande inom programmet med viss anpassning.

Programmet för attraktiv arbetsgivare innehåller 3 mål, 8 strategier och 44 ”genom att”. För att kunna prioritera satsningar på övergripande nivå gjordes en nulägesanalys i slutet av 2019. Utifrån resultatet av den nulägesanalysen har följande sex områden prioriterats fram på stadenövergripande nivå:

- Vi ska säkerställa att styrningen och ledningen synliggör och prioriterar utförandet av grunduppdraget och nytta för dem vi är till för.
- Vi ska förbättra förutsättningarna för chefer att leda det dagliga arbetet och utvecklingen av verksamheten.
- Vi utvecklar vår organisationskultur utifrån stadens gemensamma förhållningssätt.
- Vi identifierar behov av insatser för att stödja förändring och utveckling av

- verksamheten.
- Vi ska säkra upplägg för introduktion av nya medarbetare och samordna det med budskap för arbetsgivarvarumärket.
- Vi ska hitta nya arbetssätt, utnyttja teknikens och digitaliseringens möjligheter för att förbättra kvalitet, öka effektivitet och frigöra kompetens för arbetsuppgifter som kräver mänsklig kontakt.

Inom dessa prioriterade områden pågår för närvarande olika projekt med syfte att underlätta förflyttning från ett nuläge till nyläge. Samtidigt som det pågår arbete på övergripande nivå pågår arbete lokalt i förvaltningar och bolag för att uppnå mål. I slutet av 2020 har en ny nulägesanalys gjorts utifrån det arbete som pågått i programmet och de behov som kvarstår. Planering för fortsatt arbete kommer att utgå från denna nulägesanalys. Ett koncept för uppföljning och utvärdering av programmet 2021 är också framtaget där dialog med förvaltningar och bolag och lärande kommer att vara i fokus.

Omställningsfunktionen

Uppdraget att starta en omställningsfunktion på stadsledningskontoret med uppdrag att i ett utökat uppdrag vara rådgivande och samordnande i förvaltningarnas behov av omställning är genomfört under 2020. Funktionen är bemannad med två planeringsledare sedan augusti. Under hösten har arbetet inletts med direkt arbete för enhetlig och samordnad hantering i samband med övergången till ny nämndorganisation, samt i frågor vid behov av omplacering efter avslutad rehabilitering. Funktionen har påbörjat arbete med inriktning att delarna Strategi-Struktur-Kultur långsiktigt ska resultera i att omställning är en del kompetensförsörjningen vid kompetensväxling för verksamhetsutveckling.

Lönebildning - Avtalsfrågor

Löneöversynen för 2020 har kunnat genomföras delvis under våren för medlemmar i de förbund som hade pågående avtal. Då avtalsrörelsen på arbetsmarknaden sköts upp på grund av pandemin och befintliga avtal förlängdes till sista oktober, har centrala avtal för de förbund som saknade centrala avtal tecknats först i början av november. Löneöversynen i den del som genomförs med inledande överläggningar på kommuncentral nivå är genomförda medan fördelningen av individuella löner genomförs på förvaltningarna i början på 2021. Uppföljningen av löneöversyn 2020 kan därefter genomföras.

När det gäller kollektivavtalsarbete i övrigt har avtalet om löneväxling till pension börjat tillämpas via förmånsportalen. Stöd har givits i förberedelserna för starten av nya förvaltningar i de delar som gäller lokala kollektivavtal, ex. lokala överenskommelser för nya förvaltningar samt samverkansarbete inför ny organisation.

När det gäller avtalsfrågor i samband med Covid -19 har frågor om förutsättningar för bemanning och övriga villkor i anställningen behövt hanteras skyndsamt för att ha beredskap för olika situationer. Parallellt har ordinarie arbete med arbetsrättsliga ärenden, rådgivning, lokala kollektivavtal och övergripande samverkan genomförts.

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	2018	2019	2020
Nettokostnadsutveckling stadsledningskontoret (nettokostnader mnkr samt procentuell förändring)	-14,0 mnkr (-5,9%)	32,8 mnkr (+14,7%)	12,6 mnkr (+4,9%)
Årsarbetare stadsledningskontoret (antal samt procentuell förändring)	261,8 årsarbetare (+2,9%)	240,2 årsarbetare (-8,3%)	247,1 årsarbetare (+2,9%)
Nettokostnadsutveckling politisk verksamhet (nettokostnader samt procentuell förändring)	15,6 mnkr (+22,0%)	0,9 mnkr (+1,0%)	-2,1 mnkr (-2,5%)
Årsarbetare politisk verksamhet (antal samt procentuell förändring)	62,5 årsarbetare (-5,3 %)	73,4 årsarbetare (+17,4%)	75,5 årsarbetare (+2,9%)

Lönekostnader och årsarbetartal som uppstår hos kommunledning i posterna Personal- och kompetensförsörjning och fackliga förtroendemän i den "fackliga modellen" elimineras i tabellen. Lönekostnader och årsarbetartal redovisas uppdelat på SLK:s tjänstepersoner och den politiska organisationen.

Nettokostnaden för stadsledningskontoret har under perioden ökat med 12,6 mnkr (4,9 procent) jämfört med föregående år. Ökningen beror på ökad personalvolym inom avdelningar med utökat uppdrag samt att lönerna har ökat mellan åren. Även om personalkostnaderna har ökat mellan åren så är de på grund av vakanser inom övriga avdelningar lägre än budgeterat. Stadsledningskontoret har också under perioden tagit kostnader för delar av uppdraget genomförande förändrad SDN-organisering, kostnader som inte fanns föregående år.

Ökningen av antalet årsarbetare på stadsledningskontoret är 6,9 vilket motsvarar 2,9 procent. Ökningen beror på utökat uppdrag för avdelning Säkerhet och beredskap, projektledaruppdrag för ny nämndorganisation, inrättande av omställningsfunktion samt tillsättning av funktionshinderombudsman.

För den politiska verksamheten har nettokostnaden under perioden minskat med 2,1 mnkr (-2,5 procent) jämfört föregående år. Vakanser under 2019 hos den politiska verksamheten efter valet 2018 är tillsatta och lönerna har ökat mellan åren. Trots att personalkostnaderna har ökat under perioden så har dessa kostnadsökningar neutraliserats av lägre kostnader för kommunfullmäktiges representationsverksamhet. Orsaken till det sistnämnda är avbokningar på grund av covid-19 som har inneburit lägre kostnader jämfört med 2019. Det har också skett en förändring gällande den fastighetsskatt som ingår i hyreskostnaden för Rådhuset. Skatteverket har för åren 2016–2020 justerat taxeringsunderlaget, vilket innebär att kommunstyrelsen har fått tillbaka 1,2 mnkr i fastighetsskatt under 2020.

Ökningen av antalet årsarbetare för den politiska verksamheten är 2,1 vilket motsvarar 2,9 procent. Ökningen beror på att vakanser under 2019 nu är tillsatta.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Strategisk planeringsfunktion
Orsak till att avvikelsen uppstått
Kommunfullmäktige beslutade 2020-03-19 att skjuta fram beslutet om införande av en strategisk planeringsfunktion under stadsledningskontoret till hösten 2022.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
En stärkt roll för stadsledningskontoret i att leda och stödja samverkan mellan berörda nämnder och bolag för att stärka styrning mot kommunfullmäktiges mål inom stadsutveckling, förskjuts till eventuellt beslut hösten 2022. Den stärkta samverkan som avsågs uppstå uteblir, berörda nämnder och styrelser behöver hitta andra metoder att få stadsutvecklingsarbetet att gå i takt.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Inga konsekvenser.
Ekonomiska konsekvenser
I stadsledningskontorets budget för 2020 finns 2,0 mnkr avsatt för "Strategisk planeringsfunktion" som inte kommer att tas i anspråk av stadsledningskontoret.
Vidtagna åtgärder
Berörd personal har andra arbetsuppgifter.
Stadsutveckling Valhallagatan/evenemangsområdet
Orsak till att avvikelsen uppstått
Uppdrag "Stadsutveckling Valhallagatan/evenemangsområdet" har av kommunstyrelsen 2020-02-26 förklarats fullgjort, och vidare utredning ska inte göras av stadsledningskontoret.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
All planering kring evenemangsområdets utveckling pausas. Beslut kring nya arenor och utveckling av stadsdelen skjuts framåt på obestämd tid.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Inga konsekvenser.
Ekonomiska konsekvenser
Medel om 25 mnkr som finns reserverade för uppdraget i kommunfullmäktiges budget för 2020 kommer inte att tas i anspråk av stadsledningskontoret.
Vidtagna åtgärder
Berörd personal har andra arbetsuppgifter.
Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar
Orsak till att avvikelsen uppstått
Arbetet har prioriterats ned till förmån för arbete med hantering av coronapandemin.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Arbetet med att utveckla stadens krisberedskap har försenats men å andra sidan har hela staden fått nyttiga erfarenheter av krishantering så konsekvenserna bedöms som hanterbara.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer

Stadsledningskontorets bedömning är att den försening med att fastställa planen som uppstått inte får några konsekvenser för det fortsatta arbetet. Nämnder och bolagsstyrelser har haft fokus på den akuta krishantering på grund av pandemin under 2020 och hade haft begränsade möjligheter att arbeta med åtgärderna i planen under året. Bland annat har vissa övningar uteblivit och detta skulle kunna innebära att specifika typer av händelser inte övats tillräckligt men generellt sett så har förmågan till krishantering förmodligen ökat.

Ekonomiska konsekvenser

Inga direkta konsekvenser.

Vidtagna åtgärder

Arbetet med de högst prioriterade åtgärderna återupptas när förutsättningarna medger detta. Arbetet med coronapandemin organiseras för att möjliggöra att detta sker så fort som möjligt.

Beslutsunderlag avseende förslag till Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 samt förslag till revidering av Göteborgs Stads riktlinje för krishantering har levererats till kommunstyrelsen för behandling i början av 2021.

Covid-19 påverkan på stadsledningskontoret beskrivs i särskilt avsnitt se 2.1 Verksamhetens utveckling. Redovisade avvikelser i tabellen kvarstår från delårsrapporten per augusti.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

I Göteborgs Stads budget för 2020 anges att kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för uppföljning av kommunfullmäktiges budget i sin helhet och ska arbeta med samtliga av kommunfullmäktiges mål. Stadsledningskontoret har ansvar för att samordna stadens verksamheter för att säkerställa god måluppfyllelse och optimering av stadens resurser. Den totala måluppfyllelsen för målen i budget 2020 presenteras i Göteborgs Stads årsredovisning för 2020.

I kommunstyrelsens verksamhetsplan för 2020 anges vilken roll stadsledningskontoret ska ta avseende de fyra nämndspecifika målen som tilldelats och hur arbete planeras att bedrivas för att bidra till måluppfyllelse. Till stor del handlar stadsledningskontorets roll om att följa, leda och samordna stadens övriga verksamhet i det gemensamma arbetet för måluppfyllelse. Kontorets direkta påverkan genom egna aktiviteter är mindre omfattande.

Nedan redovisas kortfattat analys av resultat och eventuella åtgärder för ökad måluppfyllelse. Angiven måluppfyllelse värderar effekter av genomförd aktivitet enligt kommunstyrelsens verksamhetsplan.

2.2.1 Organisationsmål

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor				
Indikator	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020
Medarbetarengagemang (HME) - Totalindex	77	76	Ingen uppgift	79
Sjukfrånvaro kommunalt anställda	4,1%	3,4%	2,4%	3,5%

Sjukfrånvaro 2020 anges ackumulerat till och med nov månad för basverksamhet på stadsledningskontoret, vilket exkluderar temporär verksamhet, personal och kompetensanslaget, SDF/SRF/UBF Samordning, kommunövergripande verksamhet och politisk verksamhet.

Kommunstyrelsens målsättningar 2020 för kontorets Hållbart medarbetarindex

(HME) är värdet 79, vilket är lika med målsatt genomsnittsvärde för Göteborgs Stad. Värdet för totalindex i medarbetarenkäten 2020 kommer att vara klart första kvartalet 2021 och utfallet kan då redovisas i kommande delårsrapport.

Kontoret har över tid ett stabilt och lågt värde för sjukfrånvaro på mellan 3 till 4 %. Utfall för 2020 visar, trots covid-19, ett lågt värde på 2,4 %. Sjukfrånvaron har i år en topp i mars och april jämfört normalt i januari och februari. Den långa sjukfrånvaron över 15 dagar har minskat med 0,6 procentenheter och den korta sjukfrånvaron 1–14 dagar har minskat med 0,3 procentenheter.

Minskad sjukfrånvaro bedöms vara en följd av ökad möjlighet att arbeta flextid och hemifrån vilket i sin tur kan ha gynnat förutsättningarna att tidigt förebyggande vila vid trötthet och symptom av sjukdom. Rutiner för att hindra smittspridning av covid-19 bör också bidra till minskning av annan smitta.

2.2.2 Nämndspecifika och verksamhetsnära mål

2.2.2.1 Övergripande mål: Göteborg är en attraktiv storstad där alla ges chansen att forma sina liv och ingen lämnas utanför

Måluppfyllelse

■ Viss

Analys av resultat

Kommunfullmäktige beslutade 2020-03-19 att anta stadsledningskontorets förslag till Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020 - 2026. Stadsledningskontoret bedriver nu fas två i programarbetet vilket innebär att arbetet med att ta fram den kompletterande styrning som programmet föreslår påbörjats.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Lokalförsörjningsprogrammet utgör plattformen för utvecklingen av den strategiska styrningen av stadens lokalförsörjning. Därigenom skapas bättre förutsättningar för lokalförsörjningen att vara i balans och hållbar över tid, vilket är grundläggande för skapandet av en attraktiv storstad.

2.2.2.2 Övergripande mål: Göteborg är en hållbart växande storstad med framtidstro

Måluppfyllelse

■ Svårbedömd

Analys av resultat:

Stadsledningskontoret har deltagit i arbetet med att ta fram underlag till beslut inom flertalet uppdrag som syftar till att uppnå fossilfrihet inom bland annat transport- och energiområdet.

Åtgärder för högre måluppfyllelse:

Kontoret deltar i nätverk som svarar för att definiera och genomföra aktiviteter inom ramen för några av stadens strategiskt viktiga program med fokus på det övergripande målet. Ett exempel är det näringslivsstrategiska programmet som kan

bidra till att utveckla samordningsfördelar med andra närliggande program, ett annat är arbetet med ny översiktsplan som stadsledningskontoret följer aktivt för ökad måluppfyllelse på hela staden nivå. Miljö- och klimatprogram samt miljöledningssystem är gemensamma uppdrag mellan kommunstyrelsen och miljö- och klimatnämnden.

2.2.2.3 Övergripande mål: Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och tillväxt

Måluppfyllelse

■ God

Det övergripande målet har fem underliggande mål med 20 indikatorer som visar på utveckling av dessa. Tre av de underliggande målen är utlagda på kommunstyrelsen, se särskild redovisning av dessa nedan.

2.2.2.4 Övergripande mål: Stadens finansiella mål efterlevs

Måluppfyllelse

■ God

I budget 2020 är sex finansiella mål fastställda för det nämndspecifika målet Stadens finansiella mål efterlevs. Dessa harmoniserar med inriktningar i Riktlinje för god ekonomisk hushållning och tillämpning av resultatutjämningsreserv, liksom indikatorerna för målet Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att följa den ekonomiska utvecklingen för staden och vid behov vidta åtgärder för att ha en budget i balans.

Stadsledningskontoret bevakar utveckling av stadens verksamheter och efterlevnad av ekonomistyrning och andra styrande dokument. Ekonomiska resultat för stadens verksamheter är positiva för Göteborgs Stad som helhet. Kontoret har inte behövt agera mot någon förvaltning eller bolag utifrån ekonomistyrningsprinciper. Måluppfyllelsen bedöms därmed i denna rapport som god.

2.2.2.5 Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.

Måluppfyllelse

■ God

Det verksamhetsnära målet ligger under det övergripande målet: Göteborg är en storstad med stabil ekonomi och hög tillväxt. Fyra indikatorer används för att följa utveckling av måluppfyllelse för Göteborgs Stad.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att följa den ekonomiska utvecklingen för staden och vid behov vidta åtgärder för att ha en budget i balans.

Stadsledningskontoret bevakar utveckling av stadens verksamheter och efterlevnad av ekonomistyrning och andra styrande dokument.

Samtliga fyra indikatorer för målet har utfallsvärden för 2019 som överstiger de målvärden som fastställts för 2020. Ekonomiska resultat för stadens verksamheter är positiva för Göteborgs Stad som helhet. Kontoret har inte behövt agera mot någon förvaltning eller bolag utifrån ekonomistyrningsprinciper. Måluppfyllelsen

bedöms därmed i denna rapport som god.

2.2.2.6 Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv

Måluppfyllelse

■ Viss

Analys av resultat:

Det nystartade Center för Urban Futures fortsätter, och bygger vidare på det tidigare samarbetet inom Mistra Urban Futures, med fokus på forskning och kunskapsutveckling inom hållbar stadsutveckling. Flera projekt från förra programperioden drivs vidare under året och det pågår arbete med att utveckla och finansiera nya projekt.

Stadsledningskontoret inledde under 2019 en dialog med Chalmers och Göteborgs universitet om formerna för en fördjupad och utvecklad samverkan mellan staden och universiteten. En gemensam avsiktsförklaring för inriktningen på det fortsatta samarbetet undertecknades under våren 2020, med syfte att säkerställa och utveckla Göteborgs position som en ledande och attraktiv kunskapsregion i Europa. Avsiktsförklaringen ska skapa förutsättningar för ett fortsatt och fördjupat samarbete med fokus på långsiktig kunskaps- och kompetensförsörjning. Stadsledningskontoret leder det fortsatta arbetet som bland annat innebär att definiera förutsättningarna, och förväntningarna, på kommande samarbetsavtal inom avgränsade samarbeten.

Samverkansorganisationen Älvstadens arbete stärks och utvecklas genom samarbetet med akademien och den följeforskning som bedrivs där.

Stadsledningskontoret har etablerat en arbetsgrupp för uppdraget att utveckla samverkan mellan Göteborgs Stad och civilsamhällets organisationer. En insats är att en arbetsgrupp ger stöd i påbörjad utvärderingsprocess. Överenskommelsens kanslifunktion har med stöd av social resursförvaltning, idrotts- och föreningsförvaltning och stadsledningskontoret påbörjat ett arbete med att samla underlag för utvärdering av innevarande överenskommelseperiod.

Åtgärder för högre måluppfyllelse:

Stadsledningskontoret ser en möjlighet i att ytterligare utveckla samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv genom ett fortsatt deltagande i de uppdrag och processer som beskrivs ovan.

2.2.2.7 Organisationsmål: Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet

Måluppfyllelse

■ God

Analys av resultat

Stadsledningskontoret arbetar vidare enligt inriktningen att fler inriktningsbeslut i betydande investeringar och projekt ska tas av kommunfullmäktige för ökad styrning.

Under 2020 har stadsutvecklingen inom Älvstaden fortsatt, framför allt har arbetet inom delområdena Södra Älvstranden, Centralenområdet, och Backaplan tagit steg framåt i samverkan mot den gemensamma målbilden.

Färdplan Älvstaden version 2020–2021 återremitterades under våren av kommunstyrelsen. Berörda parter har fått i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan och en reviderad version av Färdplan Älvstaden med en exploateringsekonomi i balans, komplettera med säkerställande av social infrastruktur, kvalitet på yttre gestaltning och anknytning till lokal kulturhistoria samt inkludera senaste politiska projekt som rör det geografiska området.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Stadsledningskontoret fortsätter att leda och samordna stadsutvecklingen inom Älvstaden och leder de upprättade samverkansorganisationerna inom staden i syfte att proaktivt driva genomförandet framåt.

2.2.2.8 Organisationsmål: Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Måluppfyllelse

■ Viss

Analys av resultat:

Sjukfrånvaron i Göteborgs Stad har minskat under de senaste åren och var vid årsskiftet 2019/2020 bättre än målvärdet för 2020. I grunden bedöms ett arbete bedrivs som påverkar sjukfrånvarostatistiken i rätt riktning. Men för innevarande år påverkar situationen med covid-19 och sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med 2019. Det är svårbedömt hur situationen påverkar sjuktalen på längre sikt, men i denna uppföljning sätts bedömningen över arbetet med att minska sjukfrånvaron till viss måluppfyllelse.

Resultatet vad gäller indikatorn HME, Hållbart Medarbetarindex, som sjönk något 2019 jämfört 2018, är svårare att prognostisera. Resultat av genomförd medarbetarenkät kommer i början av februari 2021. Bedömningen är att den kan komma att sjunka på totalen utifrån situationen med coronapandemin.

Åtgärder för högre måluppfyllelse:

Det övergripande arbete som görs utifrån programmet för attraktiv arbetsgivare har resulterat i ett antal förflyttningar. När det gäller chefers organisatoriska förutsättningar pågår ett arbete som bygger på den kartläggning som har gjorts. Samarbete sker med Göteborgs universitet och de nya förvaltningarna (före detta stadsdelar) med att ta hand om resultatet för att skapa bättre organisatoriska förutsättningar. Ett ytterligare resultat är att det tillsammans med universitetet utbildas processledare för att stötta arbetet i de nya förvaltningarna.

När det gäller att öka vår förmåga till förändring och utveckling har årets arbete resulterat i att göra modellen för förändring känd och testad i fyra piloter. Arbetet bedrivs i samarbetsprojektet, ”social innovationslabb för jämlik stad”. Med syfte att hitta nya sätt för att använda teknikens möjligheter finns åtgärder i handlingsplanen för digitalisering som hjälper framdriften av strategin inom programmet. Stadens position i arbetet med arbetsgivarumärket har flyttats fram i rankning (Young Professional Attraction Index) som genomförs av Academic work.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	2018	2019	2020
Total sjukfrånvaro (%)	4,1%	3,4%	2,4%
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	15,9%	11,3%	10,9%

Nyckeltalen anges för basverksamhet på stadsledningskontoret, vilket exkluderar temporär verksamhet, personal och kompetensanslaget, SDF/SRF/UBF Samordning, kommunövergripande verksamhet och politisk verksamhet. Sjukfrånvaron för 2020 anges ackumulerat november.

Sjukfrånvaron för stadsledningskontoret har minskat med 1,0 procentenheter jämfört föregående år och ligger nu på 2,4 procent. Detta är en låg nivå i jämförelse med övriga fackförvaltningar i staden som har en sjukfrånvaro på 8,6 procent. Den långa sjukfrånvaron har minskat mer än den korta sjukfrånvaron.

Minskad sjukfrånvaro bedöms vara en följd av ökad möjlighet att arbeta flextid och hemifrån vilket i sin tur kan ha gynnat förutsättningarna att tidigt vila förebyggande vid trötthet och symtom av sjukdom. Rutiner för att hindra smittspridning av covid-19 har troligtvis också bidragit till minskning av övrig smitta.

Stadsledningskontoret har en målsättning att bibehålla den låga nivån genom ett fortsatt aktivt arbete utifrån stadens rehabiliteringsprocess och genom nytt arbetssätt att följa upp och förbättra arbetsmiljön utifrån veckovisa digitala "temperaturmätningar".

Stadsledningskontoret är i en fas med införande av förändrad organisation. En del i denna bygger på ökad generalistkompetens avseende utredningsuppdrag och under året har några vakanta tjänster tillsatts. Samtidigt har 16 medarbetare från enheterna Senior Göteborg och Kontrakt och uppföljning lämnat förvaltningen och övergått till nya förvaltningar i samband med ny organisation 2021. Personalomsättningen har trots detta sjunkit med 0,4 procentenheter till 10,9 procent.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Under 2020 har stadsledningskontoret arbetat fram och implementerat en ny organisationsstruktur. Arbetet med den nya organisationen har inneburit att cirka hälften av medarbetarna utifrån sin kompetens är placerade i nya arbetsgrupper med nya chefer. Ett stort arbete har lagts på att kvalitetssäkra överlämningar av arbetsuppgifter och ansvar, parallellt med att utveckla nya uppdrag och arbetsprocesser. Förändringarna har genomförts med stor delaktighet från

arbetstagarorganisationerna, medarbetarrepresentanter och chefer.

En översyn gällande bemanning i förhållande till uppdrag har genomförts och det pågår ett antal ersättnings- och kompletterings rekrytering för att kvalitetssäkra uppdragen. En mer omfattande uppföljning av kompetens och bemanning enligt den nya organisationsstrukturen pågår och beräknas vara analyserad i början på 2021. Underlaget kommer även att användas som en grund för den strategiska kompetensförsörjningen. Under 2021 kommer fler uppföljningar att genomföras för att säkerställa att målsättningarna med organiseringen uppnås.

Under året har samarbetet med arbetstagarorganisationerna utvecklats och en ny förvaltningslokal samverkansöverenskommelse har arbetats fram.

Stadsledningskontoret har fortsatt under 2020 att arbeta in och följa upp förflyttningen från ett traditionellt kontor till ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Med den digitala utvecklingen har förflyttningen åstadkommit ett flexiblere och mer transparent arbetssätt med mindre miljöpåverkan.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultatredovisning i sammandrag

Mnkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	178,7	198,2	-19,5	195,0	238,3
Kostnader	-532,4	-587,6	55,3	-538,1	-547,9
Kommunbidrag	389,4	389,4	0	370,6	326,6
Resultat	35,8	0,0	35,8	27,5	17,0
Eget kapital	43,8			35,5	25,0

Periodens resultat är ett överskott på 35,8 mnkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot periodens budget med 35,8 mnkr. Den huvudsakliga förklaringen är överskott från stadsledningskontoret (25,8 mnkr) och överskott från den politiska verksamheten (10,0 mnkr). Under avsnitt 5.3 redogörs för de huvudsakliga orsakerna till den positiva avvikelsen.

3.2.2 Uppföljning av erhållna statsbidrag

Enligt "Göteborgs Stads anvisning för hantering av statsbidrag som rör fler än en nämnd" ansvarar nämnderna för kontinuerlig uppföljning och dokumentation avseende statsbidrag. Erhållna statsbidrag som rör kommunstyrelsen redovisas nedan.

Specialdestinerat/riktat statsbidrag	Erhållen ersättning och/eller uppbokad fordran avseende 2020 (tkr)
Vårdens medarbetare spec 9063	2 167
MSB-samhällsskydd och beredskap	22 758
Finskt förvaltningsområde	1 843
Omvårdnadslyftet	146
Våld i nära relationer VINR	18
Ensamhet Demens spec 9059	752
Riktade insatser psykisk hälsa	3 604
AGI sjuklön	698
Vinnova (GO: Innovation fas 3)	1 452

3.3 Värdering av eget kapital

En nämnd ska årligen i samband med bokslutet värdera den egna verksamheten utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och motivera rimlig nivå på det egna kapitalet. Enligt stadens rekommenderade nivåer för eget kapital bör kommunstyrelsens nivå ligga i intervallet 9,0 mnkr till 11,0 mnkr.

Kommunstyrelsens bokslut innehåller verksamheter av olika karaktär och med olika risker. I basverksamheten finns den politiska organisationen och tjänstepersonsorganisationen på stadsledningskontoret. Dessutom finns tidsbegränsade uppdrag och projekt med varierande omfattning från år till år. Vid värdering av nämndrisken exkluderas kommuncentrala poster och samordningsuppdrag där stadsledningskontoret har full intäktsfinansiering.

Mot bakgrund av nämndrisken har kommunstyrelsen årligen beslutat att rimlig nivå för eget kapital hos kommunstyrelsen är 8,0 mnkr. För kommunstyrelsen kan finansieringsbehov av eget kapital uppstå för pucketkostnader och omställning, vid överföring av verksamhet och vid minskade ramar. Omfattande uppdrag från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen och förseningar som sträcker sig över årsskiftet i uppdrag med tidsbegränsad finansiering är annars de främsta motiven för kommunstyrelsen att besluta om användning av eget kapital. Det egna kapitalet uppgår till 43,8 mnkr i bokslutet 2020. För att komma till nivå 8,0 mnkr tkr i eget kapital kommer kommunstyrelsen i bokslutsberedningen för 2020 att återredovisa överskottet på 35,8 mnkr.

Belopp i mnkr	Årets resultat	Eget kapital
Ingående eget kapital 2020		35,5
Kommunstyrelsens bokslut 2019		-27,5
Summa ingående eget kapital 2020 efter bokslutsberedning		8,0
Kommunstyrelsens bokslut - årets resultat 2020	35,8	
varav stadsledningskontoret	25,8	
varav den politiska verksamheten	10,0	
Utgående eget kapital 2020		43,8
Förslag till återredovisning av eget kapital för överskott hos kommunstyrelsen		-35,8
Utgående eget kapital efter återredovisning i bokslutsberedningen för 2020		8,0

3.4 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.4.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Stadsledningskontoret har goda förutsättningar att ha ett effektivt system för styrning, uppföljning och kontroll och tillämpa detta. Förvaltningen är relativt liten vilket ger goda möjligheter till att snabbt styra om vid behov. Kontoret verkar dock i en komplex omvärld med hög förändrings- och utvecklingstakt vilket ibland gör det svårt att förmedla sammanhang och helhet till alla berörda.

Stadsledningskontoret har identifierat följande utvecklingsfrågor:

- Säkerställa att ledningsprocesser och huvudprocesser är effektiva och håller rätt kvalitativ nivå.
- Tydligare utöva den formella ledningen i linjeorganisationen, bland annat för att säkra prioritering av arbetsuppgifter.
- Att i större utsträckning vara proaktiva inom olika sakområden och bedöma vad kommunstyrelsen behöver i form av information och beslutsunderlag.

Genom att fokusera på förbättringsarbete inom utvecklingsområdena ovan och följa upp att målsättningarna med den nya organisationen infrias bedömer stadsledningskontoret att förutsättningarna för effektiv styrning uppföljning och kontroll ytterligare ökar.

Stadsledningskontoret arbetar med ledarskapsutveckling och organisationskultur i syfte att uppmuntra till tidig och öppen dialog om förhållningssätt, arbetssätt, kommunikativt klimat och ta tillvara och utveckla kontorets samlade kompetens. Ledarskapet ska vägleda och stödja, bygga strukturer för samarbete, samt vid behov avgränsa och prioritera för att skapa tydlighet i uppdrag, roller och ansvar med utgångspunkt i grunduppdraget och förmågan att leverera som ett kontor. Den

ledarskapsutveckling som skulle genomföras under 2020 men som på grund av pandemin och arbetet med ny organisation fick skjutas upp startar under 2021.

Stadsledningskontoret bedömer att det egna arbetet med planering, budget och uppföljning fungerar väl. Det innebär fokus på samordning och prioritering inom hela uppdraget, resurssättning av olika uppdrag och ökad systematik och analys vid uppföljning. Exempel är att kontoret under senare år har utvecklat planering och tidsättning av hur kontoret ska kunna genomföra uppdragen från kommunfullmäktiges budget samt övriga uppdrag kommunfullmäktige och kommunstyrelsen löpande ger. Ett förbättringsområde är att utveckla systematiken i planering, rapportering och uppföljning från samtliga nivåer och öka förmågan att dokumentera slutsatser, resultat och effekter för att ge väsentlig styrinformation i budget och uppföljning samt för att utveckla styrningen, uppföljningen och kontrollen.

Stadsledningskontoret har utvecklat en digital kanal i Teams till stadsledningskontorets chefer som kommer att färdigställas under 2021 där årshjul, anvisningar och stödmaterial läggs på ett samlat ställe tillsammans med ledningsrapporter, budget och verksamhetsplan, chefsmöten, gemensamma presentationer med mera. Syftet är att utveckla och stärka en effektiv hantering av förvaltningens ledningsarbete.

Ledningen arbetar aktivt med riskhantering utifrån lagar, verksamhetens mål och uppdrag. Processen har utvecklats under senare år för att få en bredare och mer samlad bild över de risker som finns i stadsledningskontorets uppdrag att stödja kommunstyrelsen i ledning och samordning och uppföljning av stadens verksamheter. Förbättringsarbete har bedrivits med syfte att det ska bli ett tydligare inslag i samtliga nivåers arbete med att fånga relevanta risker. En samlad riskbild och internkontrollplan fastställts årligen av kommunstyrelsen i kommunstyrelsens budget och verksamhetsplan.

I den årliga översynen av nuläge och riskbilder identifierar stadsledningskontoret utvecklingsområden och tar fram åtgärder för förbättringsarbete. Kontoret arbetar för att förstärka kompetensen att driva förändringsarbete utifrån inriktningar och beslut som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fastställt.

3.4.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

Stadsledningskontorets uppdrag är främst att förse kommunstyrelsen med relevant styrinformation och brett belysta beslutsunderlag samt genom att leda och samordna stadens arbete driva verkställighet av styrning och tagna beslut.

Genom veckovisa planerings- och avstämningsmöten med kommunstyrelsens arbetsutskott fångar och återför stadsdirektören synpunkter och inriktningar till linjen för att svara upp på kommunstyrelsens behov och förväntningar. Det kan resultera i omgående justeringar av kontorets arbetsflöden eller utvecklingsåtgärder till kommande verksamhetsplan. Vidare styr kommunstyrelsen kontorets arbete i stor utsträckning genom att ge uppdrag om att ta fram beslutsunderlag till frågor som prioriterats för att utveckla Göteborg för boende, besökare och näringsliv.

Rätt kompetens är avgörande för att stadsledningskontoret ska kunna hålla och utveckla den kvalitetsnivå som kommunstyrelsen förväntar sig. Stadsledningskontoret kompetensplanering styrs bland annat av kommunfullmäktiges budget med mål, inriktningar och uppdrag till kommunstyrelsen. Där kan förskjutningar inom befintliga sakområden fångas

liksom nya, vilket till exempel kan kräva tillkommande kompetenser av olika slag.

3.4.3 Sponsring

Kommunstyrelsen har som nämnd inte haft några sponsringsåtaganden under 2020.

3.4.4 Uppföljning Intraservice tjänst dataskydd

Förvaltningen har vid behov kunnat ta kontakt med dataskyddsombudet och fått stöd. Det har till exempel varit i samband med genomförandet av utbildningar, vid frågor gällande incidenter och förvaltningens dataskydds- och informationssäkerhetsarbete. Stödet har också gällt utskick av enkäter för uppföljning av dataskyddsarbetet samt granskningar.

Det samarbete och stöd som finns motsvarar förvaltningens förväntningar. För att stärka arbetet kring dataskydd har förvaltningen lyft behovet av ett stadenövergripande samarbete kring dessa frågor. Det kan idag finnas en begränsning i att endast ha ett samarbete med dataskyddsombudet.

3.4.5 Övriga beslut och/eller uppdrag

Kommunstyrelsen har enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning i december genomfört ägardialog med Stadshus AB:s styrelse. Dialogen har genomförts enligt riktlinjerna med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Stadshus AB har som aktiv ägare av direktunderställda och regionala bolag en roll i att stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

4.2 Resultaträkning

Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Intäkter	178,7	198,2	-19,5	195,0	238,3
Summa verksamhetens intäkter	178,7	198,2	-19,5	195,0	238,3
Personalkostnader	-343,0	-360,6	17,6	-340,3	-363,3
Hyses- och fastighetskostnader	-40,0	-39,8	-0,2	-42,1	-29,1
Övriga verksamhetskostnader	-149,3	-187,2	37,9	-155,7	-155,4
Summa verksamhetens kostnader	-532,4	-587,6	55,3	-538,1	-547,8
Verksamhetens nettokostnader	-353,6	-389,4	35,8	-343,1	-309,5
Kommunbidrag	390,9	390,9	0,0	388,9	320,7
Kommunbidragstillägg	-1,5	-1,5	0,0	-18,3	5,9
Summa kommuninterna fördelningar	389,4	389,4	0,0	370,6	326,6
Finansnetto	0,0	0,0	0,0	0	0
Resultat	35,8	0	35,8	27,5	17,0

Periodens resultat för kommunstyrelsen (inklusive kommunfullmäktiges budget) är ett överskott på 35,8 mnkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot periodens budget med 35,8 mnkr. Den huvudsakliga förklaringen är överskott från stadsledningskontoret (25,8 mnkr) och överskott från den politiska verksamheten 10,0 mnkr).

Kommunstyrelsens resultaträkning innehåller anslag och samordningsuppdrag som i sin helhet finansieras av kommuncentrala poster eller via intäkter från andra

nämnder i staden. Posterna påverkar inte resultatet men omfattningen är ofta olika från år till år och bidrar därmed till avvikelser vid jämförelser mellan åren i resultaträkningen och balansräkningen. Posterna kan också bidra till avvikelser vid jämförelse med budgeten när det gäller resultaträkningen.

Intäkterna för 2020 är lägre än föregående år och budgeten huvudsakligen på grund av lägre intäkter hos personal- och kompetensförsörjning och fackliga förtroendemän. Den lägre intäkten påverkar inte årets resultat eftersom kostnaderna för personal- och kompetensförsörjning och fackliga förtroendemän har minskat med motsvarande belopp.

På kostnadssidan är personalkostnaderna högre än föregående år. Ökningen är resultatet av högre personalkostnader hos stadsledningskontoret och den politiska verksamheten och lägre personalkostnader hos personal- och kompetensförsörjning och fackliga förtroendemän. Jämfört med budgeten är personalkostnaderna lägre på grund av vakanser hos stadsledningskontoret och den politiska verksamheten.

Hyses- och fastighetskostnaderna är lägre än föregående år på grund av att det har skett en förändring gällande den fastighetsskatt som ingår i hyreskostnaden för Rådhuset. Skatteverket har för åren 2016–2020 justerat taxeringsunderlaget, vilket innebär att kommunstyrelsen har fått tillbaka 1,2 mnkr i fastighetsskatt under 2020. Kommunstyrelsen har under 2020 heller inga hyreskostnader för Dicksonska palatset eftersom det avtalet sades upp 2019. Hyses- och fastighetskostnaderna ligger in linje med budgeten.

I övriga verksamhetskostnader är kostnaderna lägre jämfört med 2019 i huvudsak på grund av lägre kostnader hos personal- och kompetensförsörjning samt kommunfullmäktiges representationsverksamhet som har påverkats av avbokningar på grund av covid-19.

Ytterligare analys av nettokostnadsutvecklingen och bokslutsutfallet förekommer i avsnitten 2.1.1 och 5.3.

4.3 Balansräkning

Belopp i mnkr	2020	2019
Tillgångar		
Anläggningstillgångar		
Summa anläggningstillgångar	0,0	0,0
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	5,1	3,3
Övriga kortfristiga fordringar	82,1	84,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25,1	29,6
Kassa och bank	14,6	16,9
Summa omsättningstillgångar	126,9	134,4
Summa tillgångar	126,9	134,4

Eget kapital och skulder		
Eget kapital		
Ingående balans eget kapital	-35,5	-25,0
Justeringar	27,5	17,0
Resultat	-35,8	-27,5
Summa eget kapital	-43,8	-35,5
Långfristiga skulder		
Summa långfristiga skulder	0,0	0,0
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	-22,2	-27,8
Skulder till staten	-34,0	-38,2
Övriga kortfristiga skulder	-18,2	-16,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-8,8	-16,1
Summa kortfristiga skulder	-83,2	-98,9
Summa eget kapital och skulder	-126,9	-134,4

Balansomslutningen per 2020-12-31 uppgick till 126,9 mnkr (134,3 mnkr) vilket innebar att omslutningen har minskat med 7,4 mnkr jämfört med 2019. Samtliga tillgångar i nämndens balansräkning utgörs av omsättningstillgångar där de stora förändringarna består av lägre interimfordringar. Samtliga skulder i nämndens balansräkning utgörs av kortfristiga skulder där de stora förändringarna består av övriga interimsskulder som har minskat jämfört med föregående år. Nämndens egna kapital uppgick till 35,5 mnkr vid årets ingång. Därefter har kommunstyrelsen i bokslutsberedningen fattat beslut om att återredovisa 27,5 mnkr enligt nämndens förslag. Årets resultat om 35,8 mnkr gör att det egna kapitalet uppgifter till 43,8 mnkr vid årets slut.

5 Styrinformation till nämnden

5.1 Grunduppdrag

Medieanalys covid-19

En medieanalys har gjorts av Infomedia med syfte att få en övergripande bild av stadens medienärvaro kopplat till covid-19 samt en faktamässig jämförelse avseende rapporteringen i Stockholm och Malmö. Av publiciteten kring staden är 17 procent positiv, 14 procent negativ och 69 procent neutral. Ämnen med flest publiceringar är turism, kultur och event där Liseberg har en stor del av mediautrymmet. På andra plats är smittspridningen inom äldreomsorgen som även fick nationell spridning. Positiva inslag inom ämnet handlar om covid-team, testning samt trygghetsökande insatser. Övriga stora ämnen är arbetsmiljö, näringsliv, trängsel och kriskommunikation.

De sociala mediernas inslag följer i stort de traditionella mediernas ämnesfördelning. Facebook har flest inlägg, därefter Twitter, bloggar och sist Instagram. Jämförelsen i traditionella medier med Stockholm och Malmö visar på likvärdig ämnesfördelning, men Malmö har färre publiceringar kring äldreomsorg och mer kring trängsel. Stockholm har fler artiklar kring skola/förskola och kring covid-information.

Sammanställning och utvärdering kommunikation covid-19

För perioden 31 januari till 30 september 2020 gjordes en sammanställning och utvärdering av delar av den kommunikation som stadsledningskontoret samordnat med anledning av covid-19. Sammantaget ökade antalet besökare i alla de tre gemensamma prioriterade kommunikationskanalerna: webbplatsen goteborg.se, digitala Vårt Göteborg och intranätet.

Som exempel hade goteborg.se i snitt 30 000 besök per dag under 2019. Den 31 mars 2020 hade goteborg.se 90 000 besök.

På Göteborgs Stads facebook kommunicerades information på fler språk än svenska, liksom i den broschyr som skickades ut till samtliga 278 000 hushåll i Göteborg i juni. Broschyren fanns översatt på goteborg.se till teckenspråk och åtta andra språk än svenska.

Med hjälp av en extern leverantör gjordes en utvärdering av kommunikationen på stads informationstavlor och den broschyr som skickades till hushållen. 88 procent av medborgarna hade sett informationstavlan och 52 procent broschyren. Totalt hade 92 procent sett antingen tavlan eller broschyren.

Benchmark av Göteborgs Stads nyhetsrum

Göteborgs Stads pressrum har jämförts med 49 andra kommuners pressrum på MyNewsdesk. Syftet är att se hur väl stadens pressrum fungerar och når ut till media. Analysen visar att Göteborg är ”överlag topppresterande jämfört med konkurrenter”. Stadens pressrum har högt engagemang, hög räckvidd samt högt antal publiceringar.

5.1.1 Stadsledningskontorets förändrade organisation

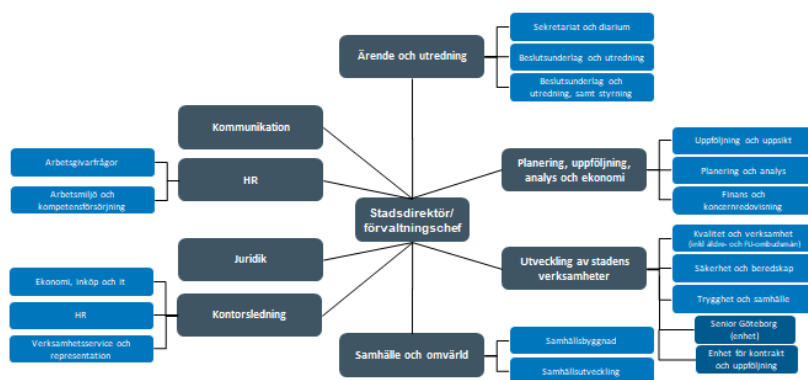
Stadsledningskontoret har under året arbetat fram en ny struktur för organisering av kontoret och bemannat denna inom befintliga resurser. Alla formella beslut var tagna per den 15 juni, och ny organisation togs i kraft den 1 september 2020.

Bakgrund till översyn av organisationen var att anpassa den till dels de förändringar som över tid skett och som påverkar utförandet av kontorets grunduppdrag, dels att rusta kontoret för att effektivt och rationellt kunna arbeta med de utmaningar kommunsektorn står inför. En beskrivning av den nya organiseringen gjordes i delårsrapporten för augusti.

Under hösten har kontoret arbetat med att forma de nya områdena och avdelningarna till respektive uppdrag. I detta arbete involveras hela chefskollektivet liksom alla medarbetare. Processer och arbetsätt ses över liksom grupperingar inom kontoret för att bland annat säkerställa samarbete över organisatoriska gränser.

Vid årsskiftet övergår verksamheterna Senior Göteborg samt Kontrakt och uppföljning till Äldre samt vård- och omsorgsnämnden och till Nämnden för funktionsstöd.

Stadsledningskontorets organisation
2020-09-01

Hållbar stad – öppen för världen

5

5.1.2 Organisationsförändringar i staden

5.1.2.1 Genomförande förändrad SDN-organisering

I november 2019 beslutade kommunfullmäktige om att förändra delar av stadens organisation. De 10 stadsdelsnämnderna samt Socialresursnämnden skulle organiseras om och deras verksamheter skulle flyttas över till både nya och befintliga nämnder. I samband med detta gavs stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en genomförandeplan för att åstadkomma förändringen. Det gavs även uppdrag att i de fortsatta detaljutredningarna avseende den förändrade organisationen, särskilt beakta hur arbetet med lokaldemokrati kunde stärkas samt att den politiska referensgrupp som funnits under de första två utredningarna skulle fortsätta samt utökas så att samtliga politiska partier i kommunfullmäktige var

representerade. Efter detaljutredning av organiseringen av den verksamhet som skulle bedrivas i en socialnämnd beslutade kommunfullmäktige i maj 2020 om att Stadsdelsnämndernas och Socialresursnämnds verksamheter skulle organiseras i sex nya nämnder. En nämnd för äldre, vård och omsorg, En nämnde för funktionsstöd samt fyra socialnämnder med geografiskt ansvar.

Genomförandet av den förändrade SDN organisationen har varit ett arbete som letts av stadsledningskontoret och gjorts i stor samverkan mellan de berörda förvaltningarna med ett högt deltagande av chefer och medarbetare i befintliga organisationer. Syftet med detta har varit att de som kommer att arbeta i de nya organisationerna också är med och tar fram förslag på hur lösningarna skall se ut och hur genomförandet skall ske.

Under våren 2020 var det stort fokus på kartläggning av all den verksamhet som bedrevs inom berörda förvaltningar för att få en detaljerad helhetsbild över allt som påverkas. Det genomfördes även stora rekryteringsomgångar till de befattningar som enligt bemanningsprinciperna skulle rekryteras. I slutet av mars var direktörerna för de nya förvaltningarna rekryterade och i början av juli var samtliga ledningsgrupper i de nya organisationerna rekryterade. Under våren fastställdes också var de nya förvaltningarnas huvudkontor skulle ligga.

Från augusti gick genomförandet in i en ny fas i och med att ledningsgrupperna för de nya förvaltningarna nu fanns på plats. En större del av genomförandet förflyttades från de olika delprojekten till de mottagande förvaltningsledningarna. Det var fortsatt stort fokus på bemanning samt arbetet med fördelning av lokaler gick in i ett intensivt arbete. Kommunikations arbetet fick också ett större fokus ju mer konkret som genomförandet blev. I november samverkades de nya organisationerna och samtliga medarbetare fick en ny placering.

Genomförandet har löpande återredovisats till den politiska referensgruppen och har trots den påverkan som covid-19 har haft på verksamheten i alla väsentliga delar hållit de tidsplaner som varit nödvändiga.

De direkta kostnaderna för projektet uppgår under 2020 till 31,1 mnkr och består till största delarna av kostnader för att förändra och migrera IT-tjänster och projektledning.

De nya nämnderna trädde i kraft den 4 januari 2020. Då en av de grundläggande förutsättningarna för genomförandet har varit att flytta verksamhet från en organisering till en annan påbörjas det nu ett arbete i de nya nämnderna och förvaltningarna att utveckla både arbetsmetoder och processer får att nå de mål som förändringen vill uppnå.

5.1.3 Kommunfullmäktiges inriktningar för kommunstyrelsen

I delårsrapport augusti 2020 redovisade stadsledningskontoret genomförda aktiviteter inom åtta inriktningar kommunfullmäktige i budget 2020 angav att kommunstyrelsen ska fokusera på. Nedan kompletterar stadsledningskontoret redovisningen med ytterligare två inriktningar.

1. En jämställd stad

Jämställdhet handlar i grunden om lika makt och jämlika villkor mellan könen att forma samhället och sitt eget liv, samt att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att utbilda sig, arbeta, göra karriär och forma stadens framtid. Som grund i arbetet med en jämställd stad ligger

Göteborgs stads plan för jämställdhet 2019–2023 som omfattar ett verksamhets-, medborgar- och arbetsgivarperspektiv. Stadsledningskontoret kommer att göra en uppföljning av planen 2021.

En uppföljningsfråga ställdes under 2020 till stadens förvaltningar och bolag om de översett, alternativt kommer att överse implementeringen av stadens jämställdhetsplan. Flertalet förvaltningar har beskrivit de jämställdhetsinsatser som pågår. Bland annat anges att planen har konkretiserats på en sektors- och verksamhetsnivå och att jämställdhetsperspektivet integrerats i det ordinarie arbetet och i planerings- och uppföljningsprocessen. Några har angett de åtgärder i planen de arbetar med, bland annat inom det främjande och våldsförebyggande arbetet riktat mot barn och unga, samt att rutiner har reviderats inom områden diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Utbildning i normkritik och normmedvetet arbetssätt i olika verksamhetsområden har även genomförts i några förvaltningar. För några har arbetet fått stå tillbaka då covid-19-pandemin tagit all fokus.

Stadsledningskontoret kommer att göra en uppföljning av planen 2021. Uppföljningen kommer att fokusera på hur genomförandet av olika åtgärder fortskrider, samt resultat i förhållande till framtagna indikatorer och förväntade kortsiktiga effekter som angetts i planen.

2. Krafttag mot hederskultur och förtryck

Stadsledningskontoret har under 2020 arbetat med flera uppdrag inom området hedersrelaterat våld och förtryck. Några uppdrag är ännu inte redovisade. Nedan följer en kort beskrivning av nuläge i de mest centrala uppdragen.

Uppdraget att utreda avtal och placering av ett stödcentrum för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck har pågått under hela 2020 tillsammans med Göteborgsregionen (GR) och dess 13 kommuner, VGR, polisen och Länsstyrelsen. Avtal har förhandlats fram och samtliga parter har nu fattat beslut om deltagande och finansiering. Förutom Göteborgs Stad kommer även tio kommuner inom GR, polismyndigheten region Väst och VGR att delta i samverkan. Ärendet redovisades i kommunstyrelsen den 9 december. Kommunstyrelsen beslutade då att återremittera ärendet med uppdrag att beskriva gränsdragning mellan Stödcentrum och resursteam heder i stadsdelarna. Uppstart av Stödcentrum sker så snart erforderliga beslut fattats av kommunfullmäktige. En styrgrupp med representanter från alla samverkande parter finns för att planera uppstart av verksamhet.

Amandakommissionen delgav sin granskning och rapport om stadens brister i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i mars 2020. Under våren och tidig höst har rapportens slutsatser och rekommendationer presenterats i en rad olika nätverk, bland annat för chefer i socialtjänsten och en myndighetsövergripande arbetsgrupp inom området hedersvåld. Amandakommissionens rekommendationer har inarbetats i Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Den reviderade planen beslutades i kommunfullmäktige 15 oktober.

Stadsledningskontoret fick i uppdrag att utifrån Amandakommissionens rekommendation genomföra en studie kring sambanden mellan hedersrelaterat våld och förtryck, gängkriminalitet, våldsbejakande islamistisk extremism, radikaliserings och klaner. Studien pågår och beräknas redovisas till kommunstyrelsen under våren 2021.

Tre spridningswebbinarier har genomförts under hösten avseende Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Ett riktades till

förskola/skola/fritid, ett till individ- och familjeverksamhet och ytterligare ett riktades brett till alla medarbetare. Närmare 200 personer deltog totalt. Planen presenterades i sin helhet med fokus på de åtgärder som riktas specifikt till de verksamheter som deltog. Medverkade gjorde även särskilt inbjudna föreläsare som gjorde fördjupningar med koppling till målgruppen.

Planen har presenterats i den samordningsgrupp för arbetet mot våld i nära relation och hedersvåld som följer implementeringen och kommer att fortsätta bevakas i det forumet.

Samverkan med gränspolis och Landvetter flygplats har sedan uppdraget kom 2017 breddats och fördjupats till att även inbegripa Härryda kommun, Länsstyrelsen och socialjouren. Under 2020 har även Borås kommun beslutat att delta.

Samverkan sker i nära samarbete med stadens samordnare mot hedersrelaterat våld och förtryck. Samarbete med gränspolis och polis som arbetar med frågan på Stansted flygplats har inletts under 2019. Det seminarium som genomfördes under december 2019 där brittisk polis medverkade ledde till att gränspolisen kommer att utöka sina insatser på flygplatsen ihop med andra aktörer i likhet med Operation Limelight i Storbritannien. Operation limelight är en samverkansmodell för att uppmärksamma och förhindra könsstypning och andra hedersrelaterade orsaker till att föras ut ur landet. Göteborg är först ut med detta arbete i Sverige och erfarenheter om detta sprids till andra kommuner och flygplatser. Operation Limelight har ännu inte kunnat genomföras på Landvetter på grund av pandemin men planeras starta upp så fort förutsättningar för detta finns.

Stadsledningskontoret har tillsammans med Grundskoleförvaltningen och Social resursförvaltning haft i uppdrag att utreda i vilken förvaltning som skall ansvara för att samla statistik kring antalet barn som förs utomlands av hedersrelaterade anledningar. Arbetet genomfördes i början av 2020 och resulterade i att stadsdelsförvaltningarna har ansvaret att föra statistik och att samordningsfunktionen på social resursförvaltning har ansvaret att sammanställa statistiken på en hela stadennivå. I kommande ny nämndsorganisation förs ansvaret över på de nya regionala socialnämnderna och socialnämnd Centrum kommer ha ett samordnande uppdrag i frågan.

5.1.4 Uppdrag från kommunfullmäktiges budget

Flertalet uppdrag till kommunstyrelsen i kommunfullmäktiges budget 2020 har redovisats till kommunstyrelsen under året. Cirka 60 procent av uppdragen har status avslutade, några redovisas här i avsnitt 5.1.4 och resterande uppdrag har delredovisats, ligger bordlagda eller i några fall återremitterats till stadsledningskontoret. Två uppdrag löper över flera år och kommer även fortsättningsvis att löpande redovisas till kommunstyrelsen i delår- och årsrapporter.

Budgetuppdragen i avsnitt 5.1.4.1 överlämnas i årsrapporten till kommunstyrelsen som nämnd för godkännande. Om kommunstyrelsen som nämnd beslutar att förklara uppdragen genomförda redovisas dessa vidare till kommunfullmäktige inom ramen för Göteborgs Stads uppföljningsstruktur. I avsnitt 5.1.4.2 gör stadsledningskontoret en delredovisning av status/pågående arbete till kommunstyrelsen för kännedom. Budgetuppdragen kommer att redovisas till kommunstyrelsen som nämnd för godkännande vid senare tillfälle.

5.1.4.1 Uppdrag stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen som nämnd att för egen del förklara genomförda

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med stadens samtliga nämnder och styrelser, säkerställa att kommunens lokaler eller mark inte hyrs ut till aktörer som tillåter häleri eller annan kriminell verksamhet (budget 2020, diarienummer 0319/20).

Uppdraget genomförs tillsammans med de förvaltningar och bolag inom kommunen som har lokaler för uthyrning i sin verksamhet: Higab, Framtiden, Göteborgslokaler, Älvstranden Utveckling, Fastighetskontoret, Lokalförvaltningen, Idrotts- och föreningsförvaltningen.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att det inte finns något behov av ytterligare centrala styrande dokument för uppdraget.

Det samlade programmet, ”Dialog och Samverkan” för trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete som beslutades 2014 anger att Göteborg Stad ska ”motverka och försvåra för organiserad brottslighet samt se till att oseriösa företag inte kommer ifråga vid upphandling, inköp, lokaluthyrning och tillståndsgivning”

”Policy och riktlinjer samt förmedlingstjänst avseende lokaler till föreningslivet” som beslutades 2017 anger bland annat att ”De som hyr lokaler ska följa rådande lagstiftning”.

En analys har gjorts av hur organisationerna arbetar med uthyrning och uppföljning och visar i huvudsakligen följande.

- Alla har inte lokala skriftliga rutiner som är särskilt anpassade för uthyrning. Därmed saknas möjlighet att kontrollera att program och riktlinjer följs.
- Systematisk uppföljning av pågående verksamhet saknas.
- Samverkan, såväl intern som extern händelsestyrd utifrån akuta händelser och behöver utvecklas. Det finns behov av bredare samverkan och arbete kring lägesbilder.

För att kunna utveckla arbetet med lokala rutiner, uppföljning och samverkan har stadsledningskontoret tillsammans med de berörda bolagen och förvaltningarna etablerat en arbetsgrupp. Gruppen har påbörjat arbetet och bedömer kunna slutföra uppdraget under 2021. Förslag på rutiner och arbetsätt kommer arbetas fram. Eftersom organisationerna har så olika verksamheter i sina lokaler behöver vissa delar vara anpassade för den egna organisationens hyresgäster och vissa delar kommer vara gemensamma. Former för samverkan kommer också arbetas fram. Föreläsare och externa samverkanspartners som till exempel myndigheter kommer också medverka för att kunskapshöja gruppens deltagare. De framarbetade lokala rutinerna föreslås respektive organisation besluta om i sin nämnd eller styrelse.

I delårsrapporten andra halvåret 2021 kommer stadsledningskontoret att rapportera en uppföljning av gruppens arbete.

2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med stadens samtliga nämnder och styrelser, utifrån rekommendationerna i Normer som skaver, Hbtq-personers sociala arbetsmiljö i Göteborgs Stad, utveckla arbetsmiljöarbetet (budget 2020, diarienummer 0424/20).

Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges beslut om att stärka insatserna mot

sexuella trakasserier på arbetsplatserna i Göteborgs Stad (dnr 1449/19), och att arbetet har både arbetsmiljö- och diskrimineringslagen som grund, beslöt stadsledningskontoret att ta ett helhetsgrepp för att stödja arbetet i staden. Ett synsätt och helhetstänk som forskarna för fram i rapporten Normer som skaver och som stämmer väl med Göteborgs Stads ambitioner med fokus på arbetsgivarpolitik och målsättningen om att vara en attraktiv arbetsgivare.

Stadsledningskontoret har tillsammans med stadens HR-chefer, HR-specialister och de fackliga organisationerna påbörjat en omfattande satsning med åtgärder inom ramen för HR-avdelningarnas ordinarie uppdrag och som omfattar såväl förebyggande som åtgärdande och uppföljande insatser.

Syftet är att chefer långsiktigt får tillgång till sakkunnigt stöd, kunskap och omhändertagande vid hantering av kränkningar och trakasserier.

Insatser under 2020 har haft fokus på kunskaper och kompetens för att säkerställa följsamhet kopplat till arbetsmiljölagen (1977:1160), föreskriften om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) samt diskrimineringslagen (2008:567).

Parallellt med utbildningssatsningarna pågår arbetet med att ta fram en stadsövergripande rutin ”Göteborgs Stads rutin vid kränkande särbehandling, sexuella trakasserier, trakasserier och repressalier inom arbetslivet”. Målsättningen med rutinen är att ge olika aktörer en tydligare och mer systematisk förståelse och kunskap om hur man ska arbeta med dessa frågor och att arbetet sker mer sakligt och respektfullt relaterat till alla inblandade. Till rutinen tas under 2021 stöd- och kommunikationsmaterial fram för att ge praktisk vägledning för HR-avdelningar och chefer samt informations- och samtalsunderlag på arbetsplatserna.

Stadsledningskontoret för samtal med representanter för HR-chefer med syfte att stödja förnyade arbetsätt och att staden ska klara kompetensfrågorna på längre sikt.

Förbättringsarbetet inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet är prioriterat när det gäller exempelvis den grundläggande arbetsmiljöutbildningen, GAM, samt utvecklingen av IT-stödet för arbetsskador och tillbud. Stadens satsning på arbetsmiljöveckan hade kränkningar och trakasserier som tema både 2019 och 2020.

Samtliga centrala utvecklingsprogram för chefer innehåller delar där normmedvetenhet ingår. Som exempel finns en modul i programmet Morgondagens chef som heter ”Stadens förhållningssätt, normer och värden”. Vidare ingår Personligt ledarskap som del i stadens utbildningar och i det sammanhanget tas normmedvetet ledarskap upp och diskuteras.

5.1.4.2 Uppdrag stadsledningskontoret delrapporterar till kommunstyrelsen

1. Delredovisning av uppdraget att samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att bedriva ett digitalt effektiviseringsarbete under hela planperioden (budget 2020, diarienummer 0316/20).

Den pågående pandemin har under året fungerat som en katalysator för ökad digitalisering och ökat nyttjande av digitala verktyg. Den växande efterfrågan på digitala lösningar märks tydligt inom kontoret då uppdrag nu genomförs utifrån helt nya förutsättningar. Personalen arbetar på distans men behovet av att kommunicera finns fortfarande kvar och verksamheterna behöver hitta nya sätt att

jobba vidare med detta. Stadsledningskontoret har arbetat för att snabbt möta efterfrågan, upphandla IT-utrustningar och utbildningar samt implementera digitala lösningar. Till exempel kunde kommunfullmäktiges decembermöte, för allra första gång, genomföras helt digitalt.

Det är fortfarande i ett tidigt skede men de digitala verktygen har redan gett synliga effektiviseringsvinster. Personalen sparar tid och pengar genom att dra ner på resandet för att istället mötas digitalt samtidigt som inga eller få konferenser och fysiska möten hålls. All typ av samarbeten och delning av dokument sker nu digitalt. Digitala möten sparar tid i jämförelse med fysiska möten, eftersom dessa ställer högre krav på deltagarna, fokus på mötet och på de punkter som behandlas. Digitaliseringen medför även ett minskat behov och nyttjande av lokaler.

Inom vissa områden är representanter för stadsledningskontoret också delaktiga i stadenövergripande forum som beslutar om digitaliseringar och automatiseringar av monotona administrativa arbetsmoment som innebär lägre kostnader och som samtidigt frigör arbetskraft till det som inte kan automatiseras.

Trots att verksamheterna snabbt blivit mer digitala genom de nya digitala verktygen, så behöver personalen fortfarande genomgå ett stort kompetenslyft när det handlar om att nyttja de digitala verktygen på ett effektivt sätt. Ett utbildningspaket har därför erbjudits kontorets personal och den politiska verksamheten. Utbildningen kommer att avslutas i februari 2021.

Ett framgångsrikt digitaliseringsarbete är mer än digitala verktyg och IT-utveckling, det kräver också en ständig utveckling av verksamheten och personalen som är en viktig källa till kunskap om hur verksamhetsprocesserna är konstruerade. Därför kommer fokus, under 2021, att vara inkludering och skapande av delaktighet för den kompetens som finns på kontoret samt fortsatt arbete med struktur, kommunikation och utbildning.

2. Delredovisning av budgetuppdraget till kommunstyrelsen att samordna klimatsäkringsarbetet samt inleda dialog med staten om finansiering (budget 2020, diarienummer 0423/20).

Stadsledningskontoret har sedan 2018 haft i uppdrag att samordna stadens interna klimatanpassningsarbete och kommer att fortsätta göra det flera år framöver. Kontoret har lämnat en delredovisning i delårsrapport augusti 2020 och fortsätter med statusuppdateringar i års- eller delårsrapporter beroende på hur uppdraget utvecklas. Detta är ett av de uppdrag som påverkas av Covid-pandemin då staten haft fokus på annat och det varit svårt att knyta kontakter i tider då vi inte ska resa eller träffas.

5.1.5 Uppdrag från kommunfullmäktige utanför budget

Uppdragen i avsnitt 5.1.5.1 överlämnas i årsrapporten till kommunstyrelsen som nämnd för godkännande. Om kommunstyrelsen som nämnd beslutar att förklara uppdragen genomförda redovisas dessa vidare till kommunfullmäktige inom ramen för Göteborgs Stads uppföljningsstruktur.

5.1.5.1 Uppdrag stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen som nämnd att för egen del förklara genomförda

1. Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del i det ordinarie uppföljningssystemet senast 2020. Målen

ska vara baserade på att vi globalt uppnår 1,5-gradersmålet (KF 2020-08-19, diarienummer 1242/20).

Kommunstyrelsen har fastställt verksamhetsspecifika klimatmål i budget för år 2021. Den enskilt största faktorn med påverkan på klimatmålet är energiförbrukningen i de egna lokalerna. Kontoret arbetar tillsammans med hyresvärden Higab kontinuerligt med att optimera energianvändningen.

Vidare lever verksamheten efter de styrande dokument som avser att styra beteenden och ageranden för att påverka CO2 utsläpp och klimatet. Kontoret har bra förutsättningar för källsortering och har därför möjlighet att minska mängden restavfall. Inköp och upphandling sker enligt Göteborgs Stads inköpsavtal vilka bland annat tar miljöhänsyn i olika avseenden. Uppföljning kommer att ske inom ramen för delårs- och årsrapporter.

2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att justera förslaget till reglemente för Göteborgs Stads Trygghetsråd (KF 2020-09-10, diarienummer 1030/20)

Reglementet är justerat enligt beslutet i kommunfullmäktige och publicerat i styrande dokument på intranätet under område Uppdrag för nämnder och bolag.

5.1.6 Uppdrag från kommunstyrelsen

Uppdragen i avsnitt 5.1.6.1 överlämnas i årsrapporten till kommunstyrelsen som nämnd för godkännande. Kommunstyrelsen som nämnd ska fatta beslut om uppdragen kan förklaras fullgjorda. I avsnitt 5.1.6.2 gör stadsledningskontoret en delredovisning till kommunstyrelsen av status/pågående arbete för kännedom. Uppdragen kommer att redovisas till kommunstyrelsen som nämnd för godkännande vid senare tillfälle.

5.1.6.1 Uppdrag stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen som nämnd att förklara fullgjorda

1. Smittspridning äldreomsorgen (KS 2020-06-03, diarienummer 0998/20)

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att skyndsamt tillsätta en utredning som ska utreda hur smittspridningen inom äldreomsorgen kunnat leda till så höga dödstal på vissa boenden. Utredningen, som ska utföras av extern part och innehålla smittskyddskompetens, ska även föreslå åtgärder för minskad smittspridning framgent och lyfta goda exempel. Utredningen ska ske i samverkan med kommun och ansvarig primärvård och presenteras för kommunstyrelsen senast 30 september 2020.

KPMG tilldelades uppdraget och redovisade resultatet av utredningen vid en muntlig presentation 2020-09-30 samt i skriftlig rapport till kommunstyrelsens sammanträde 2020-11-11. Utredningen har sökt samband i verksamheten för att se vari skillnader ligger för att öka kunskapsläget och minska risken för smittspridning i äldreomsorgen framåt. Utredningen sammanfattar iakttagelser och rekommendationer inom områdena Styrning/ledning och uppföljning av verksamheten, Samarbete och gemensam ledning av boenden utifrån socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård, Bemanning och kompetens hos baspersonal på boenden, Större beredskap för oförutsedda allvarliga händelser samt Boendens utformning i förhållande till risk för smittspridning.

3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att ge fullständig tillgänglig information gällande situationen på stadens äldreboenden samt hemtjänst till kommunstyrelsen en gång varannan vecka. Informationen ska innehålla uppgifter och indikatorer såsom sjukskrivningstal, antalet smittade, misstänkt smittade samt antal avlidna i jämförelse med tidigare år. Informationen ska också inkludera samtliga externa utförare av äldreomsorg.

Stadsledningskontoret sammanställer regelbundet en samlad lägesbild. Redovisningsintervallet har varierat beroende på bedömt informationsbehov utifrån nivån i smittoläget, från två tillfällen per vecka till ett tillfälle varannan vecka. I lägesbilden beskrivs bland annat antal personer med bekräftad och misstänkt smitta inom äldreboende, hemtjänst och funktionshinderverksamhet hos stadens egna utförare och hos externa utförare.

2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att löpande sammanställa och till kommunstyrelsen rapportera hur många i berörd personal som saknar tillgång till skyddsutrustning i sin personliga arbetsutrustning (KS 2020-06-03 diarienummer 1042/20)

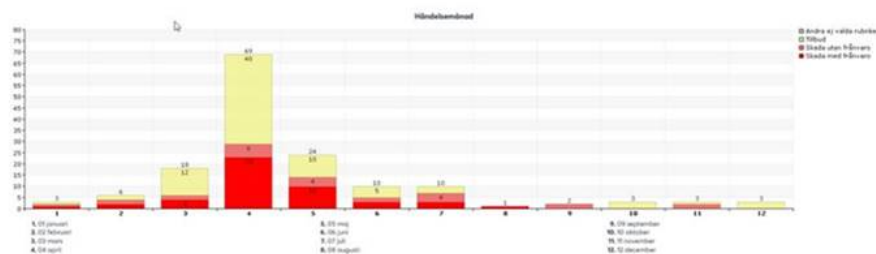
Uppföljningen för 2020 avser hur många händelser (=situationer) som rapporterats i stadens avvikelssystem i situationer då skyddsutrustning saknats. Beslutet togs i juni men verksamheterna har uppmanats att i möjligast mån registrera från årets början för att möjliggöra en uppföljning över året.

Resultatet visar att i april månad har 69 händelser registrerats vilket är den månad med mest incidenter. I maj månad rapporterades 24, i juni och juli 10, och från augusti och framåt har det minskat markant vilket visar på att arbetet med skyddsutrustning har förbättrats och fungerar numera väl.

Händelser med orsak bristande/ingen skyddsutrustning

Jan-dec 2020 presenterat per månad och händelsetyp

Hållbar stad – öppen för världen

3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att tillsammans med berörda bolag och nämnder samordna och tillse att stadens hyresgäster av verksamhetslokal behandlas på ett likvärdigt sätt (KS 2020-06-17, diarienummer 1027/20)

Kommunstyrelsen gav 2020-06-17 stadsledningskontoret i uppdrag att tillsammans med berörda bolag och nämnder samordna och tillse att stadens hyresgäster av verksamhetslokaler behandlas på ett likvärdigt sätt.

På initiativ från fastighetskontoret samordnades tidigt aktiviteter för att säkerställa att stadens fastighetsägare dels drog nytta av varandras kompetenser och

arbetsinsatser, samt samordnade och likabehandlade de insatser som gjordes. Under perioden 30/3 – 17/8 genomfördes i huvudsak veckovisa skypemöten med fastighetskontoret, Göteborgslokaler, Higab, Älvstranden, Gotevent, BRG samt Stadshus AB. Idrott och föreningsförvaltningen och lokalförvaltningen deltog inte i mötena men delgavs anteckningarna så att även de kunde agera på ett likvärdigt sätt.

Arbetet bidrog till gemensamma överenskommelser om hur ärenden skulle hanteras och bedömas, framtagandet av mallar för inskickande till boverket, nulägesanalys och bedömning av fortsatt arbetsinsats. Under arbetets gång konsulterades även Länsstyrelsen och de deltagande organisationerna enades löpande om juridiska knäckfrågor, samt hantering av gränsdragningsproblematik.

De deltagande förvaltningarna och bolagen gör samtliga bedömningen att samordningen har resulterat i att stadens hyresgäster behandlas på ett likvärdigt sätt och stadsledningskontoret bedömer därmed att uppdraget kan förklaras fullgjort.

4. Stadsledningskontoret får i uppdrag att implementera den framarbetade arbetsmodellen gällande att etablera strukturerad samverkan med Skatteverkets bosättningskontroll (KS 2020-01-15, diarienummer 0548/20)

Stadsledningskontoret har på uppdrag av kommunstyrelsen utrett och skrivit en rapport om hur hela staden på ett enkelt sätt kan underrätta folkbokföringen vid misstanke om fel. Bakgrunden är att alla förvaltningar och bolag inom Göteborg stad har en laglig skyldighet att underrätta folkbokföringen om felaktigheter i folkbokföringen. Av befolkningen i Sverige är över 98 procent rätt folkbokförda. Enligt Skatteverkets beräkningar 2019 är det cirka 119 000 personer som är folkbokförda på en annan adress än där de bor. Många rättigheter och skyldigheter som finns är beroende av var en person är folkbokförd och att personen är korrekt folkbokförd. Folkbokföringsregistret ligger till grund för till exempel olika bidrag, underlag för skattebetalningar och rösträtt.

I arbetet har ett tiotal bolag och förvaltningar har intervjuats. En slutsats i rapporten är att det finns en tydlig uppdelning mellan förvaltningar och bolag som är beroende av korrekt folkbokföring och de som inte är det. Kunskapsnivån om underrättelseskyldigheten finns är dock låg. För samtliga bolag och förvaltningar behövs därför den lagstiftade underrättelseskyldigheten göras känd. Detta har skett genom utskick till stadens samtliga bolag och förvaltningar och en artikel i Vårt Göteborg. En ny blankett som kan användas för att meddela folkbokföringen vid misstanke om fel har tagits fram och finns utlagd på intranätet.

5. Stadsledningskontoret får i uppdrag att fortsatt utreda fler lämpliga paragraf 3-områden (KS 2019-09-11, diarienummer 1621/18)

För 2020 har avtal med Securitas sedan tidigare tecknats för patrullering inom nuvarande LOV3 områden, vilka avser Brunnsparken, Gustaf Adolfs Torg, Kronhusbodarna, Kanalorget samt angränsande ytor.

Detta avtal har förlängts för innevarande LOV3-tytor i syfte att tillgodose fortsatt patrullering till dess att ny upphandling färdigställts baserat på 2021 års budget, men också för att skyndsamt kunna söka LOV3 förordnande på Järntorget, Långgatorna och Masthuggstorget, baserat på uppdraget att fortsatt utreda fler paragraf-områden. Resurser kommer då omfördelas från nuvarande LOV3-tytor.

Följande åtgärder har påbörjats/kommer att vidtas:

- Nuvarande avtal har förlängts.

- LOV3 förordnande för Järntorget söks hos Polismyndigheten omgående som ett enskilt ärende baserat på uppdraget i diarienummer 1621/18.
- Kommunpolis samt ansvarig för kameraövervakning inom Polisen kallas snarast till möte för att bedöma nyttofördelningen kring kameror och patrullerande ordningsvakter, baserat på budget för 2021.
- Förbereder sökning av nya LOV3 områden baserat på budget för 2021, bland annat genom samverkan med Polismyndigheten och berörda förvaltningar. Förslag på nya LOV3-ytor summeras och presenteras för stadsledningskontorets ledningsgrupp.
- En förnyad konkurrensutsättning baserad på budget för 2021 kommer gå ut för att tillgodose patrullering av ordningsvakter på nya LOV3 områden.

6. Civilt försvar (KS 2018-08-22, diarienummer 1846/16 §668)

Kommunstyrelsen beslutade 2018-08-22 att stadsledningskontoret får i uppdrag att i det fortsatta arbetet med civilt försvar inkludera beredskap för effekter av klimatförändringarna.

Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2018 att tillsätta projektet civilt försvar. Utgångspunkten för projektet är *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018–2020* mellan Myndighetens för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Överenskommelsen slår fast att arbetet med civilt försvar ska grunda sig på krisberedskapen. Överenskommelsen utgår i sin tur från *Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap*, som säger att kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet samt ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred och därigenom uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Arbetet med civilt försvar handlar om att förbereda staden för en situation med höjd beredskap, det vill säga krigsfara eller krig. Uppdraget utgår från att säkerhetsläget i vår omvärld försämrats, vilket gör att risken för väpnat angrepp mot Sverige har ökat. Det är regeringen som fattar beslut om höjd beredskap, enligt *Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap*. I fredstid handlar arbetet med civilt försvar om beredskapsplanering, men också om förmågehöjande åtgärder som syftar till att hantera samhällsstörningar som kan uppstå över hela hotskalan – från kriser och katastrofer i fredstid till eskalerande gråzonsproblematik*, krigsfara och krig.

Göteborgs Stads risk- och sårbarhetsanalys 2019–2022 pekar ut extrema väder som ett prioriterat område att arbeta med för att stärka Göteborgs Stads förmåga att förebygga och hantera extraordinära händelser i fredstid samt lägga grunden till förmåga inom civilt försvar. Arbetet med att minska eller eliminera negativa effekter av klimatförändringar sker inom följande processer:

- Stadens arbete med krisberedskap och civilt försvar, i enlighet med nya styrdokumentet *Göteborgs Stads plan för krisberedskap och civilt försvar 2021 – 2023* (bordlagt till 27 januari 2021, diarienummer 1446/20). Arbetet fokuserar på att bygga förmåga att hantera plötsligt uppkomna samhällsstörningar, som skyfall, översvämning eller värmebölja. En del i arbetet handlar om kontinuitetsplanering, det vill säga att säkerställa tillgång till reservlösningar som gör att stadens samhällsviktiga verksamhet kan upprätthållas på tolerabel nivå.
- Stadens kontinuerliga arbete med planering för en robust och resilient samhällsutveckling, anpassat att möta klimatförändringar.

Stadsledningskontoret har en samordnande funktion för stadens klimatanpassningsarbete som görs i samarbete med förvaltningar och bolag. Arbetet fokuserar på att förebygga risker och föreslå åtgärder som staden behöver vidta för att långsiktigt möta kommande effekter av klimatförändringar.

I sammanhanget är det värt att notera att såväl klimatolyckor som krigshandlingar riskerar att leda till liknande skadeutfall, bland annat förstörd infrastruktur, elbortfall, vattenavbrott, personskador samt skador på egendom och miljö. Därför är det angeläget att staden skapar motståndskraft och bygger ett robust samhälle som kan stå emot såväl extrema väderhändelser som krig.

*Med gråzonsproblematik avses bland annat påtryckningar, desinformation, sabotage, underrättelseverksamhet, terrorhandlingar, infiltration, cyberattacker, påverkansoperationer eller angrepp på viktig infrastruktur. Ofta är det svårt att förstå om det som sker utgör medvetna handlingar eller inte. Det är också otydligt om antagonisten är främmande makt eller annan gruppering.

Kommunstyrelsen beslutade även vid samma datum 2018-08-22 att stadsledningskontoret i det fortsatta arbetet med civilt försvar ska inkludera hot mot demokratin i framtagandet av säkerhetsskyddsanalyser.

En ny säkerhetsskyddslag (SFS 2018:585) och en ny säkerhetsskyddsförordning (SFS 2018:658) samt Säkerhetspolisens nya föreskrifter (PMFS 2019:2) trädde i kraft den 1 april 2019.

I de nya föreskrifterna är det krav på att det i säkerhetsskyddsanalysen ska ingå att identifiera skadekonsekvenser gällande Sveriges inre säkerhet. Med skada för Sveriges inre säkerhet avses skada på förmågan att upprätthålla och säkerställa grundläggande strukturer i form av det demokratiska statsskicket, rättsväsendet och den brottsbekämpande förmågan.

I och med den nya lagstiftningen är yrkandet hanterat eftersom de säkerhetsskyddsanalyser som numer genomförs inom staden inkluderar hot mot demokratin.

5.1.6.2 Uppdrag stadsledningskontoret delrapporterar till kommunstyrelsen

1. Överenskommelse civilsamhällets organisationer (KS 2019-10-09, diarienummer 1077/19)

1. Kommunstyrelsen/stadsledningskontoret inleder samtal med civilsamhällets organisationer om hur samverkan inom ramen för Överenskommelsen kan utvecklas.
2. Kommunstyrelsen/stadsledningskontoret tar fram en plan för hur Överenskommelsen kan bli känd av alla berörda förvaltningar och nämnder i staden.
3. Kommunstyrelsen/stadsledningskontoret inleder samtal med civilsamhällets organisationer om behov och genomförandeplan för en eventuell ny handlingsplan.
4. Kommunstyrelsen avslår yrkandet från SD.

Stadsledningskontoret har med anledning av ny nämndorganisation arbetet med frågor som i övergång behöver bevakas och omhändertas i reglementen för nämnder. En av dessa frågor handlar om samverkan med civilsamhället där överenskommelsen Göteborg är en grund. I nya socialnämnder och andra nämnders reglementen ingår nu uppdraget att vara en aktiv part i olika överskridande

områden där samverkan med civilsamhället är ett.

Efter förfrågan från stadsledningskontoret har civilsamhällets organisationer som undertecknat överenskommelsen bistått staden i att nominera namn för tre ledamöter som deltar i kommunstyrelsens trygghetsråd.

Under året har arbetet med utvärdering av överenskommelseperiod 2016-2020 genomförts av parterna inom styrgrupp för överenskommelsen där idrott- och föreningsförvaltningen/social resursförvaltning ombesörjt det praktiska genomförandet ihop med representanter från civilsamhällets organisationer. Dels genomfördes ett enkätutskick som vände sig till cirka 3400 respondenter som utgjordes av ledamöter i kommunstyrelse och kommunfullmäktige, tjänstepersoner i staden och en bred representation av civilsamhällets organisationer. Enkäten genererade 900 svar där ungefärlig fördelning var 50 procent civilsamhället och 50 procent politik/staden. Av dessa känner 40 procent till Överenskommelsen och 20 procent deltar på något sätt i aktiviteter som genomförs utifrån överenskommelsen. Dels genomfördes en digital utvärderings konferens (19 november) med motsvarande deltagande som de grupper som mottagit enkäten. Frågor som diskuterades var exempelvis:

- Hur fungerar samverkan i staden generellt?
- Vilka samverkar nu? (Inom staden och civilsamhällets organisationer)
- Vilka deltar i Överenskommelsens arbete i nuläget?
- Hur fungerar Överenskommelsen i nuläget? (Leverans i relation till mål och åtaganden)
- Hur fungerar finansieringsverktygen? (Bidrag, partnerskap, upphandling, LOV-system, lokalsubvention).
- Hur kan Överenskommelsen utvecklas framöver - vilka frågor är betydelsefulla för utveckling av samverkan i framtiden?

Resultatet av enkät och utvärderingskonferens bearbetas nu av en partsammansatt arbetsgrupp. En rapport håller på att bearbetas och redovisning kommer att kunna ske i början av 2021.

I stadsledningskontorets arbete med att ta fram en staden övergripande barnrättsplan har civilsamhällets organisationer i sakfrågeforum Barnrätt bjudits in till samtal i workshop (26 november) i rollen som kunskapsbärare. Bland annat diskuterades organisationernas kunskap om olika barns förutsättningar, deras erfarenhet av stadens arbete med barnrättsfrågor och hur de uppfattar att staden möter upp barnkonventionen i praktiken. Resultatet kommer att omhändertas i det fortsatta arbetet med barnrättsplanen.

5.1.7 Uppföljning utförare av hemtjänst och daglig verksamhet (LOV)

Covid-19

Under mars månad konstaterades att sjukdomen covid-19 påverkade verksamheten inom valfritetssystemen på olika sätt. Sjukdom hos medarbetare skapade personalomsättning och svårigheter att rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Att enskilda individer på grund av oro avstod att ta emot hemtjänst respektive valde att inte delta i daglig verksamhet påverkade utförarnas ersättning. Minskad ersättning bedömdes kunna få konsekvensen att både kommunala och privata verksamheter riskerade att behöva avvecklas. För att bibehålla utförare och därmed möjliggöra brukarnas valfrihet var stadsledningskontorets bedömning att det var av

vikt att göra tillfälliga förändringar av kontrakten. Kommunfullmäktige beslutade den 16 april om tillfälliga tilläggsavtal gällande daglig verksamhet enligt LSS samt hemtjänst. Stadsdirektören har på delegation, vid fem tillfällen beslutat att förlänga de tillfälliga avtalen och de är nu gällande till 31 mars 2021. Tilläggsavtalen innebär även att deltagare inom daglig verksamhet i vissa fall har rätt till habiliteringsersättning vid frånvaro samt att enskilda med hemtjänst inte betalar avgift vid utebliven eller sen avbeställning. Enheten har haft ökad kontakt med de privata utförarna utifrån behov av information kring tilläggsavtalen, skyddsutrustning, utbildningar i basal hygien m.m. Bedömningen är att den allmänna medvetenheten om vikten av arbetskläder, hygienrutiner m.m. har ökat.

Enheten för kontrakt och uppföljning ansvarar för uppföljning av samtliga utförare inom valfrihetssystemen. I början av april avbröts planeringen av kommande uppföljningar och bedömning gjordes att den regelbundna uppföljningen av utförare inom stadens valfrihetssystem bör pausas. Vid behov kan händelsestyrd uppföljning initieras. Sedan september har uppföljningar återupptagits men anpassade och genomförda på distans.

Daglig verksamhet

Inom valfrihetssystemet för daglig verksamhet enligt LSS finns vid årets slut 109 enheter varav 21 drivs av 15 privata utförare. Av de privata utförarna är 53 procent föreningar, 40 procent aktieföretag och 7 procent stiftelse. 95 procent av utförarna är anslutna till kollektivavtal. Totalt finns drygt 390 platser hos privata utförare. Respektive utförare har mellan 4–59 platser. Av de kommunala enheterna drivs två av social resursnämnd och resterande enheter drivs av stadsdelsnämnderna med mellan 4–14 enheter per stadsdel. Från årsskiftet 2021 drivs dessa inom nämnden för funktionsstöd. Till skillnad mot privata utförare behöver den kommunala verksamheten inte IVO-tillstånd och antalet platser på kommunens enheter kan variera över tid, antalet platser är sammanlagt cirka 1 400.

Under våren godkändes en ny utförare, Göteborgs Räddningsmission. Utföraren startade inte någon ny verksamhet utan de två enheter som tidigare drivits av studieförbundet Sensus bytte huvudman.

Under året har uppföljningar genomförts enligt plan för uppföljning. Årsredovisning för privata utförare har inhämtats och granskning påbörjats. Tjugotvå enheter inom Göteborgs Stads dagliga verksamheter har följts upp under året, två enheter vardera per stadsdelsförvaltning samt social resursförvaltning.

Resultatet av uppföljningen visade att fem enheter uppfyllde samtliga krav som följts upp och de övriga sju enheterna uppfyllde kraven i stora delar. Tio av enheterna tilldelades avvikelser gällande rutiner för hantering av samtycke till informationsöverföring och samverkan. Avvikelse tilldelades även för brister gällande avvikelser och lex Sarah, delegering för hälso- och sjukvårdsåtgärder, utbildning i läkemedelshantering samt systematiskt brandskyddsarbete. Därutöver har anmärkningar tilldelats. Flera av enheterna har återkopplat att implementering av rutiner pågår samt att den genomförda uppföljningen har gett tydlighet gällande verksamheternas utvecklingsområden. Med hänsyn till den rådande situationen med covid-19 erbjöds enheterna förlängd tid för upprättande och inlämning av åtgärdsplaner.

Hemtjänst

I valfrihetssystemet för hemtjänst finns vid årets slut 71 enheter varav 8 enheter drivs av privata utförare. En av utförarna är en stiftelse och övriga drivs av

aktiebolag. Två av utförarna saknar kollektivavtal. En av utförarna har valt att säga upp kontraktet till årsskiftet. Vid årets slut utför privata utförare hemtjänst för 435 personer vilket motsvarar ca 5 procent av brukarna liksom föregående år. Beslut har fattats om godkännande av ytterligare tre utförare som blir valbara under januari månad 2021.

Vid årets slut har de privata utförarna mellan 46–94 brukare. Det finns inget samband mellan antal valda geografiska LOV-områden och utförarens verksamhetsvolym. För närvarande saknas det privat utförare i 8 av 35 LOV-områden.

I juni hävdades kontraktet med Oringo AB. Grunden för beslutet var resultat av den uppföljning som genomfördes under våren 2020 som visat på kontraktsbrott av väsentlig betydelse.

Från januari 2019 krävs tillstånd från inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva hemtjänst och IVO har haft långa handläggningstider. I augusti meddelade IVO att de avslagit ansökan om tillstånd från AB Bra Omsorg i Sverige. Skälen till avslagsbeslutet avser ekonomisk misskötsamhet. Utföraren har överklagat beslutet och har rätt att bedriva verksamheten i väntan på slutligt avgörande. Om utföraren inte får rätt i sak, innebär det att Göteborgs Stad har grund för hävning av kontraktet. AB Bra Omsorg bedriver verksamhet i sex stadsdelar och sammanlagt har ca 75 personer valt dem som utförare av hemtjänst. Utföraren är för närvarande inte valbar.

Under året har uppföljningar genomförts enligt plan för uppföljning. Under första kvartalet genomfördes uppföljning av åtta privata utförare. Efter uppföljningen hävdades kontraktet med en av utförarna, vilket beskrivits ovan. Granskning av årsredovisningar har genomförts och enheten har tagit del av utförarnas kvalitetsrapporter för 2019. Uppföljning av krav i kontraktet visar på att utförarna i stora delar uppfyllde de krav som följts upp. Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift och allmänna råd om smittrisker 2018:4, ska arbetsgivare ombesörja tvätt av arbetskläder. Samtliga utförare tilldelades en avvikelse och behövde säkerställa att medarbetare byter om till arbetskläder på arbetsplatsen och att arbetskläder därmed också tvättas av arbetsgivaren. Tre utförare tilldelades en avvikelse då kontoret inte har duschmöjligheter. Hos en utförare var kontoret inte fysiskt utformat för att möjliggöra ombyte till/från arbetskläder. Avvikelse tilldelades även gällande rutin för synpunkter, lex Sarah, rutin för övriga avvikelser, värdighetsgarantier, genomförandeplan samt krav på fullständiga arbetskläder. En utförare tilldelades avvikelse avseende avsättning till tjänstepension. Därutöver har anmärkningar tilldelats. Utförarna har inkommit med åtgärdsplaner.

Uppföljningen visade att de privata utförarna saknar kunskap om föreskrifterna gällande arbetsgivares skyldighet att se till att ombyte till arbetskläder görs på arbetsplatsen så att arbetsgivaren kan ombesörja tvätt av arbetskläder. Enheten konstaterade att Göteborgs Stads hemtjänst har haft en lång process för att säkerställa att föreskriften kan efterlevas. Privata utförare har enligt kontraktet skyldighet att hålla sig uppdaterade på förändring i lagstiftning, föreskrifter m.m. För att undvika liknande situation i framtiden kommer enheten att, än tydligare, uppmärksamma privata utförare på vikten av kunskap inom området på de möten som hålls i samband med ansökan samt vid uppstart av verksamheten. Därutöver har rådande situation fått utförarna att fokusera på basal hygien och arbetskläder.

Under den rådande situationen med covid-19 gäller tillfälliga tilläggsavtal och arbetet med regelbundna uppföljningar har anpassats avseende bland annat kompetens och arbetsvillkor. Uppföljning av kompetens och arbetsvillkor kommer

initieras efter att tilläggsavtalet upphört.

Flera av utförarna har haft problem med IT-stödet för registrering av utförd tid och uppgår i kvalitetsrapporterna för 2019 att administrationen har varit omfattande. Under våren besökte enheten tillsammans med Intraservice de privata utförarna i syfte att bistå med metodstöd och teknisk support gällande registrering av utförd tid.

Under hösten har tio kommunala utförare följts upp, en enhet i respektive stadsdelsförvaltning. Under den rådande situationen med covid-19 gäller tilläggsavtal och arbetet med regelbundna uppföljningar har anpassats avseende bland annat kompetens och arbetsvillkor. Uppföljningarna har även anpassats genom att möten har genomförts digitalt. Uppföljningen visade på att utförarna i stora delar uppfyllde de krav som följts upp. Ett flertal av utförarna tilldelades avvikelser avseende synpunkter och klagomål, värdighetsgarantier, genomförandeplan och rutin för samtycke. Därutöver har anmärkningar tilldelats. Utförarna ska inkomma med åtgärdsplaner i februari 2021.

5.1.8 Uppföljning Personal- och kompetensförsörjningsanslaget

Anslaget ska bidra till att staden klarar kompetensförsörjningsutmaningen. Anslaget ska stödja personal- och arbetsgivarpolitiken utifrån ambitionerna i kommunfullmäktiges budget. Flertalet av de insatser som görs bedrivs under flera år. Insatserna 2020 har legat väl i linje med Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019–2023. På grund av pandemin har ett antal insatser fått flyttas fram under året alternativt genomföras i digital form.

Bemanning

På bland annat utbildningsmässor, arbetsmarknadsdagar och i sociala medier marknadsförs Göteborgs Stads alla olika yrken och utbildningsvägar för dessa. Utöver detta har bioreklam syftat till att öka kännedomen om staden och dess yrken och karriärvägar. I december avslutades det tvååriga projektet Kompetensförsörjning tillsammans, ett samarbetsprojekt mellan 14 förvaltningar och bolag inom stadsutveckling. Målet är att tillsammans skapa ökade möjligheter att attrahera, rekrytera och behålla konkurrensutsatt teknisk kompetens. Traineeprogrammet Framtidens samhällsbyggare har genomförts i samverkan med Chalmers, näringslivet/branschen och med Göteborgsregionens kommunalförbund som utbildningsanordnare. Programmet skapar nätverk mellan traineer, kontaktpersoner, handledare och mentorer från både offentlig och privat sektor.

Kompetensförsörjning

Utifrån framtagna kompetensförsörjningsplaner lämnas visst stöd till kärnverksamheterna för strategiska utvecklingsbehov av gemensam karaktär. Projektet Ung omsorg visar att högstadiungdomar som arbetar inom stadens äldreomsorg blir mer positiva till äldreomsorgen och ofta kan tänka sig att arbeta där efter gymnasiet. Alla stadsdelar har arbetat med omfattande satsningar inom både äldreboende och ordinärt boende för att skapa samsyn kring lagar, riktlinjer och rutiner. Satsningarna har varit riktade till såväl enhetschefer som omsorgshandledare och omsorgspersonal. Resultat som beskrivs är en bättre stabilitet i verksamheten och förståelse för vad Individens behov i centrum (IBIC) står för samt hur det ska användas i det dagliga arbetet. Inom hälso- och sjukvårdsverksamheten finns behov av att utöka antalet sjuksköterskor med vidareutbildning. Genom studier på halvfart med bibehållen lön har ett antal

sjuksköterskor haft möjlighet till specialistutbildning inom områdena Vård av äldre och Psykiatri. Chefer uttrycker att arbetsglädjen på arbetsplatsen ökar med den nya kunskapen och att den leder till bättre vård.

Nytt arbetssätt för att rekrytera sjuksköterskor ” En väg in”är igång sedan 1 oktober 2020. 2 medarbetare har rekryterats för uppdraget att utveckla och implementera ” En väg in”. En första uppföljning är inplanerad i slutet av januari 2021. Rekryteringsenheten går från årsskiftet över till den nya äldre, vård och omsorgsförvaltningen. I dagsläget har antal sökande per tjänst ökat i förhållande till förra året. Stadsdelarna är i stort nöjda med det nya arbetssättet och fortsatt utveckling pågår i samarbete med verksamheterna.

Inom funktionshinderområdet har YH-utbildningen avslutats och 20 stödpedagoger examinerats efter en utbildning på nästan fem terminer. Det är mycket svårt att rekrytera utbildade stödpedagoger så denna utbildning har medfört att kvaliteten på stödet till brukare inte försämras. Inom projekt Valfärdsteknik har arbetet fortsatt med att använda digital teknik som pedagogiskt hjälpmedel. I syfte att förbättra kvaliteten samt öka stabiliteten har medel för socialsekreterarnas arbetssituation nyttjas så att stadens plattformar genomför kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare på såväl socialsekreterarnivå som förste socialsekreterar- och enhetschefsnivå. Dessutom sker ett arbete över områdesgränserna, exempelvis genom ett samverkansprojekt mellan Barn och unga och Funktionshinder. Ytterligare aktiviteter har handlat om att sprida information om aktuell kunskap och nya forskningsrön. Enhetschefsnätverket är navet i arbetet med att hålla ihop staden. Plattformarbetet ses som en bidragande orsak till att personalomsättningen inom området minskat.

Inom förskolan har ingen barnskötarutbildning startats upp i egen regi under året. Orsak till detta är det samarbetsprojekt som sker via GR, där utbildningar startats upp under hösten. De insatser som görs inom verksamheten ses som en viktig del i arbetet med att kompetensförsörja verksamheten i framtiden.

Medarbetare inom fritidshemsverksamheten har bedrivit behörighetsgivande studier på programmet för lärare i Fritidshem för yrkesverksamma. För att stärka behörigheten i grundskolan inför förändrade lagkrav har medarbetare vidareutvecklat sig för att stärka behörigheten i grundsärskolan. Behörighetsgraden i berörda verksamheter har ökat och satsningarna ger vägledning för framtida arbete med skolor där avsaknaden av behöriga lärare är som störst, med fokus på skolor med högt socioekonomiskt index.

Inom grundsärskolan och gymnasiesärskolan har ett antal föreläsningar genomförts där områden som kommunikation med hemmet, verktyg vid språkstörning och verktyg i samhällskunskap är exempel. Kompetensutveckling innefattade återinskolning av redan hemmasittande elever och hur man kan förebygga problematisk skolfrånvaro genom ett närvarofrämjande arbete har genomförts. Kurserna innehöll kunskaper om elever med problematisk skolfrånvaro, vilka är i riskzonen, närvarofrämjande arbete utifrån bemötande miljö, anpassningar och hjälpmedel. Det innehöll även moment om samverkan med vårdnadshavare, sjukvård och andra samt hur man kan lägga upp en plan för återinskolning och att få eleven att få förtroende för skolan. Två kurser autism och adhd på högstadiet har genomförts. Kursen innehöll kunskaper om bemötande av elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Lärare från gymnasie- och grundsärskolan har deltagit i kurser om språkutvecklande undervisning. Bland annat Skriva sig till lärande och reading to learn. Reading to Learn, R2L, lär eleverna att läsa, förstå och skriva olika typer av

texter och utvecklar dessutom deras studieteknik. Skriva sig till lärande, STL, är en modell för språkutvecklande undervisning där digital teknik är en viktig del. Modellen visar ett strukturerat sätt att arbeta med skrivande i skolan och kan användas i samtliga ämnen och alla åldrar.

Utvärderingarna av insatser är mycket positiva. Utifrån utvärderingarna görs bedömningen att satsningen gett strategier för arbetet med skolfrånvaron i särskolan. Särskolans ökade krav på betyg och bedömning behöver fortsätta stärkas. Behoven av att öka kunskaperna om att arbeta med olika typer funktionsvariationer är stort och arbetet behöver stärkas. Den största utmaningen för Göteborg är att vidareutbilda lärare till behörighet att arbeta i särskolan

Chefsförsörjning

Pågående program och uppstart av ny omgång för Morgondagens chef har senarelagts under året. Uppstart av nytt program sker i januari 2021. Utbildningarna har omarbetats för att kunna genomföras i digital form. Ett tillfälle för Introduktion av nya chefer har ställts in under året för att senare kunna genomföras i digital form. Under 2020 har programmen haft färre deltagare än tidigare år, vilket förklaras av den pågående pandemin.

Webbutbildningar har upphandlats och erbjudits till samtliga förvaltningar.

5.1.9 Uppföljning Senior Göteborg

Senior Göteborg är stadens utvecklingsenhet för äldre frågor och uppdraget är att initiera och driva utvecklingsinitiativ för att Göteborg ska bli en ännu bättre plats att åldras på. Våra verksamhetsområden är åldersvänlig stad, välfärdsteknik och kompetensförsörjning inom vård och omsorgsområdet.

Åldersvänliga Göteborg – med äldre, inte för

Andra fasen i Åldersvänliga Göteborgs arbetsprocess att ta fram en handlingsplan har genomförts. Tjänstepersoner från olika förvaltningar och allmännyttan har tillsammans med framtidsutvecklare tagit fram behovsbaserade aktiviteter och utgått från basutvärderingen. Framtidsutvecklare är seniorer med olika erfarenheter och bakgrunder som är ideellt engagerade för att bidra till en mer åldersvänlig stad. Under oktober genomfördes två pratshower om känsliga ämnen som har nominerats in av göteborgsseniore: sexuell hälsa och ensamhet. Samtalsdeltagarna har varit en blandning av forskare, tjänstepersoner, experter från föreningar och ideell verksamhet samt seniorer. EU-forskningsprojektet ESPON ACPA där Göteborgs Stad har deltagit tillsammans med sju andra europeiska städer har slutförts. Följeforskare har genomfört en fallstudie om hur staden arbetar för att anpassa sig för en åldrande befolkning och existerande utmaningar. Fallstudiens resultat visar att arbetet med flexlinjen, seniorkortet, metoden Life filming, appen anmäl hinder samt trygghetslägenheter är åtgärder som bidrar till att Göteborg är en bra stad att åldras i. Rekommendationer till Göteborgs Stad är bland annat att det krävs en tydlig politisk vilja, tydligt definierade mål såväl som tydliga ansvarsroller, medel till förbättringar samt att arbetet för en åldersvänlig stad behöver vara en integrerad del i allt som kommunen gör.

Rullatorloppet genomfördes i år covidanpassat i anslutning till 14 äldreboenden i staden. Loppet hade 295 deltagare, där den äldsta var 101 år. Syftet med loppet är att synliggöra äldres behov att kunna röra sig i stadsmiljö, motverka ålderism, bidra till generationsmöten samt på ett lustfyllt sätt främja rörelse och hälsa för äldre

personer som använder gånghjälpmedel.

Innovationsprojekt med välfärdsteknik och hälsofrämjande inom-och utomhusmiljöer

Inom ramen för GRs samverkansplattform, AllAgeHub, har Senior Göteborg under 2019 och 2020 drivit innovationsprojekt på Kaggeleds och Åkerhus äldreboende i syfte att öka hyresgästernas välbefinnande. Resultaten kommer användas i stadens program för nybyggnation och ombyggnation av vård- och omsorgsboenden. Projektteamen har tillämpat arbetssättet användardriven innovation, och därmed fått kunskap i och metoder för hur hyresgästernas röster och behov både kan och ska vara utgångspunkten i förändrings- och förbättringsarbetet. På Kaggeled har bygg- och markåtgärder både inom- och utomhus genomförts som möter hyresgästernas behov om att bättre kunna orientera sig i huset, att komma ut, tillskapande av fler ytor och "rum" för aktivitet och ro. Forskningsrapporter med evidensbaserade analysmetoder är framtagna före och efter åtgärder. På Åkerhus äldreboende prövades olika välfärdstekniklösningar. Informations-touch-skärmar har fallit mest väl ut och blivit en mötesplats för hyresgästerna. Ljusautomatiken för att lysa upp väg till toalett har också fyllt sitt syfte. De nya gpslarm som testades föll inte väl ut för målgruppen pga lång laddningstid. En vridbar toalett har också ingått i projektet. Testerna visar på positivt resultat gällande ergonomi och arbetsmiljö för personal och brukare.

Kompetensförsörjning

För att klara personal- och kompetensförsörjningsbehoven så är det nödvändigt att arbeta på många olika sätt. Det handlar om att: attrahera och rekrytera, bibehålla och säkra befintlig kompetens, motivera och utveckla medarbetare, förnya och utveckla verksamheten samt identifiera behov av ny kompetens.

SKR och Kommunal har enats om en avsiktsförklaring som avser kompetenshöjande insatser inom äldreomsorgen, vilket innebär en tydlig modell för yrkesutveckling där de olika nivåerna vårdbiträde, undersköterskor och undersköterskor med specialistutbildning definieras. Det finns nu ett stödmaterial till stadsdelarna för att planera och organisera i verksamheterna, anpassad både för hemtjänsten och för äldreboende. Göteborgs Stad ingår i ett nationellt nätverk kopplat till karriärvägar, ett utvecklingsarbete genom SKR, arbetet ska fortsätta till och med 2022.

Till följd av Covid- 19 fick processgruppen för personal- och kompetensförsörjning i uppdrag att planera för snabbrekrytering och introduktion av nya medarbetare. Ett webbaserat introduktionsprogram togs fram som stöd till verksamheterna. Arbetet planerades tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenutbildningen, HR-SLK, Intraservice, processgruppen för personal – och kompetensförsörjning och stadsdelarna.

Regeringen beslutade våren 2020 om ett Äldreomsorgslyft med syfte att stärka kompetensen, som innebar att erbjuda utbildning och möjlighet till tillsvidareanställningar för ny- och visstidsanställda inom äldreomsorgen, 89 medarbetare från den målgruppen studerar nu inom vård- och omsorgsprogrammet. 40 tillsvidareanställda medarbetare läser vård- och omsorgsprogrammet via finansiering genom omställningsavtalet KOM-KR. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutade om en språksatsning för medarbetare inom äldreomsorgen. 60 medarbetare studerar på halvtid i 3 månader.

För att stärka rekryteringsarbetet för sjuksköterskor har en ny kommungemensam

enhet, ”En väg in”, startat. Enheten har under året integrerats i den ordinarie verksamheten. En särskild satsning på sjuksköterskor har inneburit att 16 medarbetare har kunnat studera halvtid på specialistnivå, med inriktning Vård av äldre och Psykiatri. För att marknadsföra vård- och omsorgsyrken har kampanjer för högskole- och gymnasievalet genomförts. Filmer och material har tagits fram i syfte att användas vid rekryteringssammanhang samt vid olika mässor och marknadsföringsaktiviteter, exempelvis i sociala medier. För mer information se goteborg.se/levla

Särskilda uppdrag under pandemin Covid –19

Kommunstyrelsen vill att verksamheterna erbjuder tjänster som motverkar ensamhet under pandemin. Senior Göteborg har samordnat och delvis finansierat två tjänster som erbjudits genom hälsofrämjande- och förebyggande verksamheter under året.

Tjänsten ”Digital Guide 65+” genomfördes som ett pilotprojekt och var tillgänglig i fem månader. Tjänsten var en kostnadsfri IT-guidning på telefon och mejl riktad till personer i åldersgrupp 65 år och uppåt. Planering och genomförande gjordes i bred samverkan med: Trygghetsjouren, Konsument och medborgarservice, Intraservice, Kulturförvaltningen, Funktionsgruppen för Hälsofrämjande och förebyggande, Stadsledningskontorets IT stöd, IT-Guide (Örebro) samt Färdtjänsten. Resultatet är totalt cirka 400 telefonsamtal och cirka 40 mejlkontakter. Tjänsten har varit mycket uppskattad av de seniorer som använt den.

Kultur till Kvarteret var ett uppdrag som sträckte sig över sommaren och innebar liveframträdanden utomhus i äldre personers närmiljö, främst där staden har trygghetsboenden och seniorboenden. Det finansierades och genomfördes i samverkan mellan stadsdelarnas hälsofrämjande och förebyggande verksamheter, Bostadsbolaget, Familjebostäder, Gårdstensbostäder, Poseidon, privata förvaltare av trygghetsboenden som efter förfrågan visat intresse, Kulturförvaltningen, Göteborg & CO (Kulturkalaset), Folkuniversitetet samt Studieförbundet Bilda. Satsningen involverade arvoderade artister samt frivilliga akter. Kultursommarjobbande ungdomar från Arbvux genomförde också framträdanden. Resultatet är ca 200 livehändelser på ett 50-tal bostadsgårdar i alla stadsdelar. En uppskattning av det totala publikantalet uppgår till fler än 5000 personer, huvuddelen seniorer. Under veckorna 49–51 genomförs ”Jul till kvarteret” på över 70 spelplatser i samverkan med Speldags i Kulturförvaltningen. Speldags gör även inspelningar av artister som seniorer med koppling till trygghetsboende, träffpunkter och äldreboenden kan ta del av via en webbkanal.

5.1.10 Uppföljning Äldreombudsmannens arbete

Under 2020 avslutades ett innovationsprojekt som Äldreombudsmannen genomfört tillsammans med Fastighetskontoret och två kommunala bostadsbolag. Närmre 200 seniora invånare intervjuades om vilka boendekvaliteter de söker utifrån trygghet och trivsel. Resultaten visar på behov av ett mer varierat utbud av bostäder på bostadsmarknaden och ett förslag på strategi för utvecklingsarbete har tagits fram till Fastighetskontoret. Boplats Göteborg och Äldreombudsmannen har i en gemensam satsning genomfört ett utskick till 70 000 hushåll (64+) för att i förebyggande syfte informera och öka kunskapen om att planera i tid för sitt boende nu och framåt. I broschyren informeras om Äldreombudsmannens uppdrag. En utvärdering av informationssatsningen sker vid årsskiftet.

I enlighet med uppdragets inriktning tar Äldreombudsmannen även emot synpunkter från invånare via telefon, mail och post. I nuläget har 353 enskilda individer lämnat omkring 600 synpunkter. Därutöver en marginell förändring av tidigare uppskattning om 400 synpunkter från civilsamhället då majoriteten av planerade dialoger avbokats med anledning av covid-19. Synpunkter har lämnats inom sju områden: Välfärd, stadsmiljö, mobilitet, bostäder, social delaktighet och inkludering, samhällsstöd och service samt information och kommunikation. Med bakgrund av covid-19 har synpunkter handlat om invånares upplevelser av restriktioner och dess påverkan av livskvalitet, hälsoutveckling samt rättigheter som medborgare.

5.1.11 Uppföljning Funktionshinderombudsmannens arbete

Sedan september 2020 har Göteborgs Stad en funktionshinderombudsman. Uppdraget är att synliggöra funktionshinderfrågor på en strukturell nivå. Kommunfullmäktige antog i november det nya programmet om full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Programmet gäller alla nämnder och styrelser under perioden 2021–2026.

5.1.12 Uppföljning Visselblåsarfunktionen

Kommunfullmäktige beslutade 2011 att inrätta en visselblåsarfunktion. Avsikten var att öppna en särskild kanal för tips om allvarliga oegentligheter inom stadens organisationer.

Inkomna ärenden under 2020

Under året inkom 77 tips som har hanterats av visselblåsarfunktionen, vilket jämföras med att det under föregående år inkom 59 tips och under 2018 inkom 79 tips. Siffrorna är dock inte jämförbara över åren då visselblåsarfunktionen under 2019 började registrera tips på ett nytt sätt. Dels registreras tips som gäller samma omständigheter och organisation numera med samma tipsnummer, vilket inte gjorts tidigare år och då renderat ett större antal unika tips. Dels har den externa leverantören som tar emot tips från och med juni 2019 fått i uppdrag att sända tips, som de bedömer falla tydligt utanför visselblåsarfunktionens område och som inte indikerar oegentligheter, direkt till berörd förvaltning/bolag. Under 2020 skickades 40 tips direkt den vägen och dessa är inte medräknade i de 77 tips som officiellt inkommit till visselblåsarfunktionen. Utvecklingen är således att allt fler använder sig stadens visselblåsartjänst för att rapportera om missförhållanden i verksamheterna.

Följden av det förändrade arbetssättet, där externa leverantören skickar tips som bedöms ligga utanför funktionen direkt till berörd förvaltning/bolag, är att de tips som inkommit från och med 2019 i större utsträckning har varit relevanta. Bedömningen är att det har varit en hög belastning på funktionen under året, då fler tips har hållits ihop och utretts av funktionen jämfört med tidigare år. Under våren har också de två externa utredningar som initierades under hösten 2019 avslutats. Göteborgs Spårvägar är den organisation som har omfattats av flest tips. Övriga tips har varit av varierande karaktär och har bland annat handlat om tjänstetillsättningar, upphandling, bisysslor och jävslänkande situationer samt missbruk av stadens resurser och arbetsmiljöfrågor. Med några få undantag har tipsen varit anonyma. En sammanställning av inkomna tips under året finns i den logglista som kommer att delges kommunstyrelsen som ett anmälningsärende i

likhet med den kvartalsvisa rapportering som sker under året.

Göteborgs Spårvägar AB

Sedan våren 2018 har ett stort antal ärenden inkommit som berört Göteborgs Spårvägar. Under 2018 inkom 25 tips, under 2019 drygt 30 tips och under 2020 har det inkommit ett 15-tal nya tips samt ett antal tips som berört hanteringen av tidigare tips. Både under 2018 och 2019 utreddes två affärsområden särskilt med hjälp av extern konsult utifrån visselblåsartips som inkommit, den senare utredningen avslutades under våren 2020. Denna berörde bland annat missbruk av arbetstid, privat nyttjande av bolagets egendom, samt misstänkta kopparstöld. Utredningen har resulterat i ett antal åtgärder från bolagets sida och vad gäller kopparstölderna har fyra anställda underrättats om skälig misstanke gällande brott. Under 2020 har ingen extern utredning genomförts men ett omfattande tips som inkom under december undersöks av visselblåsarfunktionen med hjälp av bolaget, då de utpekade inte innehar ledande ställningar i bolaget och tipset delvis berör frågor kring ledarskap/arbetsmiljö vilket inte i första hand ligger inom funktionens ansvarsområde. Arbetet med detta tips pågår. Utifrån de tips som fortsatt inkommer till visselblåsarfunktionen kvarstår den tidigare bedömningen att ett långsiktigt och systematiskt arbete fortfarande krävs för att förändra bolaget i önskvärd riktning gällande ledning och styrning samt kultur och värdegrund.

Göteborgs Stads Parkering AB

Under hösten 2019 inkom ett tips avseende Göteborgs Stads Parkering AB som bedömdes kvalificera sig för extern utredning, då tipset dels avsåg VD samt IT-chef och dels innehöll misstankar om allvarliga oegentligheter. Utifrån genomförd utredning bedömde visselblåsarfunktionen att VD inte agerat korrekt eller följt stadens regelverk bland annat vad gällde inköp och upphandling, representation, resor och hantering av allmänna handlingar. Agerandet kopplade till allmänna handlingar bedömdes även vara en överträdelse av 2 kap. tryckfrihetsförordningen, samt att det inte gick att utesluta att VD överträtt bestämmelser i lagen om offentlig upphandling eller kommunallagens jävsparagrafer. Mot bakgrund av vad som framkom i rapporten bedömde visselblåsarfunktionen att VD hade åsidosatt sina åligganden och rekommenderade styrelsen för Göteborgs Stads Parkering AB att överväga att vidta arbetsrättsliga åtgärder. Styrelsen beslutade att informera VD om formellt avsked i februari 2020. Vad gällde IT-chefen bedömde visselblåsarfunktionen att det utifrån utredningens resultat gick att ifrågasätta om denna agerat opartiskt och objektivt vad gällde framförallt upphandlingar, samt att det inte kunde uteslutas att hen kan ha påverkats av ovidkommande hänsyn eller intressen. Bolaget träffade en överenskommelse med chefen om att anställningen skulle upphöra. Visselblåsarfunktionen lämnade även generella rekommendationer till bolaget avseende att arbeta med att säkerställa en sund kultur och ledarstil i bolaget.

Arbetet med funktionen under året

Fokus under året har varit att klara hanteringen av inkomna tips, vilket har tagit merparten av arbetstiden, då det dels varit en stor inströmning av tips samt att bemanningen varit lägre på grund av att en medarbetare delvis varit föräldraledig. Det förebyggande arbetet som också ligger inom funktionens uppdrag har påverkats av situationen med Covid-19, då dessa insatser ofta berör utbildningar och work-shops. Under 2021 är det angeläget att se över hur det förebyggande arbetet mot oegentligheter kan prioriteras i förhållande till tipshanteringen.

Under hösten har Göteborgs Stad som remissinstans lämnat synpunkter på

betänkandet *Ökad trygghet för visselblåsare* (SOU 2020:38) som handlar om hur det så kallade visselblåsardirektivet ska genomföras i svensk rätt. De förändringar som bedöms få störst betydelse för stadens visselblåsarfunktion är de förslag som möjliggör sekretess av uppgifter som kan identifiera tipslämnaren, den som pekas ut som ansvarig för missförhållanden samt övriga personer som kan förekomma i en visselblåsarutredning. Ett arbete kommer att krävas framgent för att anpassa visselblåsarfunktionen till de nya förutsättningarna som kommer att gälla från och med december 2021.

Kostnader

Kostnaden för den externa visselblåsarfunktionen (mottagning och utredning) har under året varit ca 445tkr. Den totala kostnaden under 2019 uppgick till ca 700 tkr och 2018 till ca 400 tkr. Anledningen att kostnaden är lägre 2020 beror på att ingen extern utredning initierats under året jämfört med två under 2019.

5.1.13 Centrum för hållbar stadsutveckling, kunskaps- och forskningsplattform 2020–2024

Det nya centrumet har varit verksamt sedan årsskiftet och har flyttats över till GMV, Centrum för hållbar utveckling. Under året har den nya styrelsen påbörjat sitt arbete och en ny verksamhetsledare har rekryterats. Verksamheten har anpassats till ny budget och delvis nytt uppdrag. Centrumet har tagit fram en strategi för 2020–2024 samt arbetat fram fokusområden för fortsatt forskning och kunskapsutveckling. Några projekt har tagits över efter Mistra Urban Futures och några nya projekt har beviljats medel från externa aktörer under året. Chalmers har genom centrumet startat en ny process med förstudier och under 2020 deltog stadens aktörer i två av fyra förstudier.

5.2 Styrning och ledning

5.2.1 Samlad riskbild

Genomförande av stadsledningskontorets uppdrag

Stadsledningskontorets verksamhet har under 2020 påverkats av ett omfattande krisledningsarbete då pandemin medfört nedprioritering av övrigt lednings- och samordningsarbete på kontoret. En planerad ledarutveckling som skulle startat under 2020 påbörjas under 2021 istället. Trots pandemin har kontorets under hösten 2020 anpassat arbetsgrupper, roller och arbetssätt utifrån ny organisation för att effektivisera arbetet och minska riskerna i den samlade riskbilden. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2021 och ett antal åtgärder planeras ytterligare för att minimera risken enligt budget och verksamhetsplan 2021. Det finns en överhängande risk att stadsledningskontorets förmåga att genomföra grunduppdraget blir lidande om pandemin blir omfattande och långvarig även under 2021.

Kompetensförsörjning

Stadsledningskontorets har under hösten 2020 arbetat för ökad förmåga inom utredning- och analys i beslutsunderlag samt för att stärka kompetensen inom förändringsledning och att driva och bidra i det strategiska förändringsarbetet

utifrån inriktningar och beslut som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fastställt. Kompetensförsörjningen är fortsatt prioriterad och i samband med uppföljning av den nya organisationen tas underlag fram för kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Förtroendet för stadsledningskontoret

Att kommunstyrelsen har förtroende för stadsledningskontorets arbete är av stor betydelse och kontoret har därför ständigt fokus på och är observanta på eventuella risker och konsekvenser om förtroendet minskar. Kontoret hanterar främst detta genom "att sträva efter ett professionellt arbetssätt i hanteringen av uppdraget" och "genom att säkerställa kompetensförsörjningen" se redovisningen ovan. Genom bland annat veckovisa möten med kommunstyrelsens presidie samt genom vad som framkommer på kommunstyrelsens arbetsutskotts möten och kommunstyrelsens sammanträden fångar och återför stadsdirektören synpunkter och återkoppling kontinuerligt till linjen för att svara upp på kommunstyrelsens behov och förväntningar.

Arbetsmiljö

Temperaturmätningar har startats under 2020 och fortsätter under 2021 för att ge snabba signaler om hur arbetsmiljön upplevs. Se vidare redovisning under 5.2.3 Plan för arbetsmiljö och hälsa. Arbetsmiljöområdet är fortsatt prioriterat och utvecklingsarbetet fortsätter under 2021. I interkontrollplanen 2021 planerar kontoret att följa upp att arbetsplatsträffar hålls regelbundet av samtliga avdelningar samt att dialog förs om resultat av medarbetarenkäter, "Winningtemp" och arbetsmiljöronder på arbetsplatsträffarna.

Stort och komplext uppdrag

Utvecklingsarbete inom stadens ledarforum pågår för att stärka det gemensamma ansvaret för att driva utveckling i linje med beslutade inriktningar för Göteborgs stad. Samarbete med Stadshus AB har utvecklats inom bland annat ärendehantering. En målsättning är att ytterligare stärka arbetet med huvudprocesserna beslutsunderlag samt uppföljning och uppsikt med syfte att säkra övergripande styrinformation. Inom stadsledningskontoret pågår arbete med att ta fram en handlingsplan med syfte att förena nämnder och styrelser kring gemensamma mål, prioriteringar och insatser för att stärka stadens förutsättningar att få ökad effektivitet och utveckling inom IT och digitalisering. Området är fortsatt prioriterat och utvecklingsarbetet fortsätter under 2021.

Styrande dokument och intranät

Aktualitetsprövning 2020 av stadens och stadsledningskontorets interna styrande dokument pågår för närvarande och stadsledningskontorets rutin för arbetet med styrande dokument har reviderats under 2020. Eftersom uppföljningen visar att aktualitetsprövning av styrande dokument pågår enligt planeringen är risken borttagen i den samlade riskbilden i budget och verksamhetsplan 2021.

5.2.2 Plan för intern kontroll

Löneprocessen

Stadsledningskontorets egenkontroller visar på ett antal avvikelser gällande kostnadskontroller som ska genomföras före och efter löneutbetalning. En påminnelserutin för kostnadskontroller är framtagen och påminnelser genomförs nu

inför varje lönekörning. Egenkontroller genomförs efter ett framarbetat kontrollschema som kommer att vidareutvecklas under 2021. Den granskning av löneprocessen som genomfördes av revisionen under 2020 visar inte på några väsentliga svagheter i den interna kontrollen, dock har rekommendationer getts kring översyn och efterlevnad av rutiner. Åtgärderna, efter lämnade rekommendationer, arbetas in i internkontrollplanen för 2021.

Behörighetsadministration

Arbetet som påbörjades under 2019 med en omfattande genomgång och rensning av behörigheter i olika system och e-postadresser har fortsatt under 2020. Den blankett (nya STEG 2) för nyanställda som togs fram under 2019, där chef anger vilka behörigheter, databaser, DL-Listor, Notesdatabaser, licenser, funktionsbrevlådor, i:datamappar anställda får vid anställning har använts under 2020. Blanketten har också använts vid flytt av person till annat område eller avdelning på förvaltningen samt vid flytt till annan förvaltning eller avslut i staden. Detta dokument sparas hos kontorets IT-funktion. Syftet med att dokumentera förändringar på ett ställe och förstärka behörighetshandlingen anses därmed vara uppfyllt. Uppföljning under 2020 visar att rutinen är effektiv och fungerar som tänkt, men att den behöver utvecklas för att göra den ännu mer hanterbart. I takt med att Göteborgs stad har öppnat nya funktioner i Microsoft 365-plattform så skapar det bättre förutsättningar för digitalisering av den här processen.

Representation, resor, kurs, konferens och inköp upphandling

Stadsledningskontoret har under 2020 fortsatt att göra stickprov gällande representation, resor, kurser, konferenser samt inköp och upphandling. Vissa brister har upptäckts avseende följsamhet av rutiner, till exempel saknas viss dokumentation som ska bifogas redovisningsunderlag. För att skapa goda förutsättningar för förbättringar har antalet behöriga beställare i organisationen, under hösten, minskat och begränsats i förhållande till tidigare. Ett begränsat antal beställare innebär lägre risk för felaktigheter och genom att utbildningsinsatser riktas till just dessa personer kan risken minska ytterligare. En funktionsbrevlåda med inriktning mot inköp, beställningar och fakturahantering har skapats för att förstärka stödet till behöriga beställare, granskare och attestanter. Utbildning och information har hållits för specifika avdelningar på stadsledningskontoret och även för den politiska verksamheten. Stickprovskontrollerna fortgår inom dessa områden enligt internkontrollplanen för 2021.

Intern krisledning och säkerhetsorganisation

En översyn av ansvar och roller i det interna krislednings- och säkerhetsarbetet har gjorts under årets inledning. Översyn av arbetssätt avvaktas till det att Göteborgs Stads krisledningsplan uppdaterats. Detta arbete har skjutits fram till 2021 på grund av det intensiva arbetet med coronapandemin.

Stadsledningskontoret har under hösten planerat för en förstärkning av det förvaltningsinterna säkerhetsarbetet från och med 2021. Detta inbegriper rutiner kring kontorets passersystem, lås och larm samt personsäkerhet på Högvakten, Rådhuset och i samband med kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges möten.

5.2.3 Plan för arbetsmiljö och hälsa

Under 2020 har utvecklingsarbete genomförts inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. I översynen och framtagandet av den nya organisationen har ledarskap, medarbetarskap och organisationskultur varit viktiga beståndsdelar.

Stort fokus har lagts på det viktiga förändringsarbetet som genomförts, men även hanteringen kring omhandtagande av pandemin Covid-19.

Planen för arbetsmiljö och hälsa sträcker sig över 2021. Som ett steg i att säkerställa och stötta förändringsarbetet är många av aktiviteterna i planen kopplade till omorganisationen samt kring att utveckla samverkan med arbetstagarorganisationerna. Planen involverar även likabehandlingsperspektivet och programmet för attraktiv arbetsgivare.

För att säkerställa arbetet med den systematiska arbetsmiljön har stadsledningskontoret arbetat fram och antagit en ny anvisning för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Anvisningen är ett internt stöd med syfte att förstärka tydligheten i systematiken där arbetsmiljöfrågorna ska genomsyra hela organisationen.

Arbetsmiljöarbetet följs upp bland annat på arbetsplatsträffar, utvecklingssamtal, samverkansgrupper och i skyddskommittén tillsammans med representanter från arbetstagarorganisationer och arbetsgivaren. Den årliga fysiska arbetsmiljöronden är genomförd och arbetet med eventuella handlingsplaner pågår. En utvärdering och uppföljning av kontorets aktivitetsbaserade arbetsplats (ABA) har genomförts och åtgärder gällande fysiska hjälpmedel och personliga behov har vidtagits efter utvärdering.

Arbetet med att mäta den organisatoriska och social arbetsmiljön genom realtidsmätningar har fortsatt och visar på positiva siffror mellan våren och hösten. På förvaltningsnivå har alla parametrar förutom eNps (Employee Net Promoter Score) gått åt rätt håll. eNPS ligger 4 enheter under våren. eNps mäter medarbetens nöjdhet med arbetsgivaren. Under 2021 kommer ett prioriterat arbete med att följa upp siffrorna på APT att genomföras.

5.2.4 Aktuella revisionsrapporter

Stadsledningskontorets förslag till yttrande där det framgår vilka åtgärder som vidtagits eller planeras med anledning av kritiken och rekommendationerna i granskningarna avseende verksamhetsåret 2019 har godkänts av kommunstyrelsen 2020-06-17 och skickats till stadsrevisionen som kommunstyrelsens yttrande.

I granskningar av verksamhetsåret 2020 gör stadsrevisionen en uppföljning för att bedöma om åtgärderna gett avsedd effekt eller om kritiken/rekommendationerna kvarstår. Granskningarna av året blir klara efter granskningen av stadsledningskontorets bokslut och årsrapport och därefter stadens årsredovisning. Stadsledningskontoret återkommer därefter i delårsrapporter och eventuellt förslag till yttrande till kommunstyrelsen med åtgärdsförslag.

5.3 Ekonomisk uppföljning

Kommunstyrelsens budget 2020 innehåller en fördelning av den ekonomiska ramen på 389,4 mnkr på de två delar som utgör kommunstyrelsen, det vill säga stadsledningskontorets verksamhet och den politiska verksamheten.

Kommunstyrelsens resultaträkning innehåller även anslag och samordningsuppdrag som finansieras av kommuncentrala poster eller via intäkter från andra nämnder i staden. Posterna påverkar inte resultatet men omfattningen är ofta olika från år till år och bidrar därmed till avvikelser vid jämförelser mellan åren i resultaträkningen.

Posterna kan också bidra till avvikelser vid jämförelse med budgeten.

Resultatredovisning i sammandrag

Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Hela Kommunledningen					
Intäkter	178,7	198,2	-19,5	195,0	238,3
Kostnader	-532,4	-587,6	55,3	-538,1	-547,9
Kommunbidrag	389,4	389,4	0,0	370,6	326,6
Resultat	35,8	0,0	35,8	27,5	17,0
SLK					
Intäkter	57,0	49,8	7,2	52,7	88,9
Kostnader	-325,2	-343,7	18,5	-308,2	-311,7
Kommunbidrag	293,9	293,9	0,0	276,6	244,1
Resultat	25,8	0,0	25,8	21,0	21,3
Politisk verksamhet					
Intäkter	3,1	2,1	1,0	3,7	3,6
Kostnader	-88,6	-97,6	9,0	-91,3	-90,3
Kommunbidrag	95,5	95,5	0,0	94,1	82,4
Resultat	10,0	0,0	10,0	6,5	-4,3
Övrig verksamhet					
Intäkter	84,8	96,4	-11,6	90,5	93,5
Kostnader	-84,8	-96,4	11,6	-90,5	-93,5
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Personal- och kompetensförsörjning					
Intäkter	33,9	50,0	16,1	48,2	52,3
Kostnader	-33,9	-50,0	-16,1	-48,2	-52,3
Kommunbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Personal- och kompetensförsörjning					
Insatsområden					
Bemanning	-4,7	-6,3	-1,6	-9,0	-12,0
Kompetensutveckling förskola	-1,9	-2,7	-0,8	-3,0	-1,8
Kompetensutveckling skola	-4,2	-4,3	-0,1	-3,6	-6,6

Kompetensutveckling äldreomsorg/hälso- och sjukvård	-6,4	-8,4	-2,0	-7,5	-5,0
Kompetensutveckling IFO/funktionshinder	-9,8	-13,0	-3,2	-9,5	-7,6
Övrig kompetensutveckling	-0,6	-1,1	-0,5	-2,6	-5,3
Chefsförsörjning	-3,1	-7,1	-4,0	-6,8	-4,3
Leda, samordna och följa upp personalpolitiken	-3,2	-7,1	-3,9	-6,2	-9,7
Summa	-33,9	-50,0	16,1	48,2	52,3

Periodens resultat för kommunstyrelsen är ett överskott på 35,8 mnkr vilket motsvarar en positiv avvikelse mot periodens budget med 35,8 mnkr. Den huvudsakliga förklaringen är överskott från stadsledningskontoret (25,8 mnkr) och överskott från den politiska verksamheten (10,0 mnkr). Nedan redogörs för de huvudsakliga orsakerna till detta överskott.

Stadsledningskontorets verksamhet

Resultatet för stadsledningskontoret uppgår till 25,8 mnkr med en positiv avvikelse gentemot budgeten med 25,8 mnkr.

Medel för uppdraget ”fler trygghetsfrämjande kameror i samverkan med polisen” har inte kunnat användas under året på grund av att polisen inte har kunnat peka ut några nya platser för kameror inom ramen för samarbetet, som för närvarande styrs helt av polisen och efterfrågan från dem. Det finns även en juridisk problematik kring i vilka former en kommun kan bidra till dylikt arbete.

Medel motsvarande för uppdraget ”fler bevakade områden” har inte kunnat användas fullt ut under året eftersom det var först under sommaren som Göteborgs stad fick klartecken för att kunna förordna ordningsvakter inom fyra geografiska platser inom Vallgraven. Från och med augusti finns det ordningsvakter som patrullerar dessa områden.

Under februari beslutade kommunstyrelsen att skjuta fram införandet av en strategisk planeringsfunktion under stadsledningskontoret och att lyfta frågan igen i kommunstyrelsen under hösten 2022. Beslutet kommer att innebära ett överskott eftersom budgeten fortfarande finns hos stadsledningskontoret.

Under februari 2020 beslutade kommunstyrelsen att 0,5 mnkr skulle överföras från stadsledningskontorets ram till grundskolenämnden för att användas till naturvetenskapliga och astronomiska visningar för grundskoleelever i Slottsskogsobservatoriet. Den minskade ramen hade viss resultatpåverkande effekt på stadsledningskontorets ekonomi.

Under april 2020 beslutade kommunstyrelsen att 1,0 mnkr skulle från halvårsskiftet 2020 överföras från stadsledningskontorets ram till kulturnämnden för att användas till genomförande av lokalt förankrade evenemang som i huvudsak vänder sig till stadens befolkning. Eftersom ansvaret överfördes till kulturnämnden hade beslutet inte någon påverkan på stadsledningskontorets ekonomi.

Politisk verksamhet

Resultatet för den politiska verksamheten uppgår till 10,0 mnkr med en positiv avvikelse gentemot budgeten med 10,0 mnkr. Den positiva avvikelsen förklaras i huvudsak av lägre personalkostnader än budgeterat hos politiska sekreterare samt av att kostnaderna inte har upparbetats som budgeterat gällande

kommunfullmäktiges representationsverksamhet. Orsaken till det sistnämnda är avbokningar på grund av covid-19 som har inneburit lägre kostnader än budgeterat för representationsverksamheten. Det har också skett en förändring gällande den fastighetsskatt som ingår i hyreskostnaden för Rådhuset. Skatteverket har för åren 2016–2020 justerat taxeringsunderlaget, vilket innebär att kommunstyrelsen har fått tillbaka 1,2 mnkr i fastighetsskatt under 2020.

Personal- och kompetensförsörjning (finansieras av kommuncentrala poster)

Intäkter och kostnader uppgår till 33,9 mnkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på 16,1 mnkr jämför med budget (50,0 mnkr). Avvikelsen beror på att flera aktiviteter och utbildningar inom anslaget har fått ställas in på grund av covid-19 samt stadens omorganisation. Inom området Utveckling chefer har utbildning flyttats fram till 2021.

Processutveckling och samordning välfärdens processer (faktureras)

Samordningsuppdragets intäkter och kostnader uppgår till 2,0 mnkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på 2,8 mnkr jämfört med budget (4,8 mnkr).

Fackliga förtroendemän (faktureras)

Intäkter och kostnader uppgår till 82,8 mnkr vilket motsvarar en budgetavvikelse på 6,1 mnkr jämfört med budget (88,9 mnkr).

Bilaga 2

LOV3 Projektet 2020

Avrapportering Augusti – December

Säkerhet och Beredskap Stadsledningskontoret

Beskrivning av projektet

Bakgrund

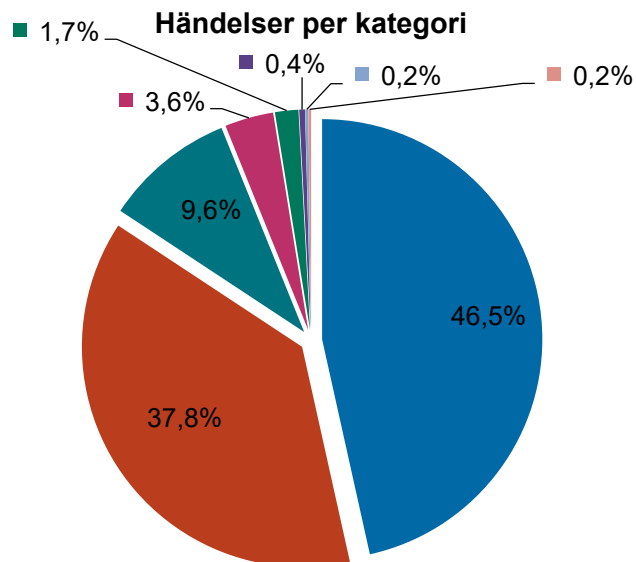
Staden har ett övergripande mål att Göteborg ska vara en trygg och säker stad. En förhöjd närvaro av personella resurser bedöms ge en ökad trygghet för alla människor som vistas på de geografiska platserna i centrala staden som omfattas av 3 § LOV.

De ordningsvakter kommunerna anlitar ska fungera som ett komplement till Polismyndighetens arbete genom att vara på plats och i nära samverkan med polisen bidra till att upprätta den allmänna ordningen under de tider som polisen själv inte har möjlighet att vara på plats där ordningsstörningarna sker. Ordningsvakterna ska arbeta kontaktskapande med personer som vistas inom områdena och på så sätt göra ett bra trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete.

Polismyndigheten biföll Göteborgs Stads ansökan om förordnande enligt 3 § LOV för Brunnsparken, Gustaf Adolfs torg, Kronhusområdet och Kanaltorget i slutet av juni. Den första augusti gick startskottet för patrullerande ordningsvakter inom aktuella områden. Uppstarten hade föregåtts av en upphandling av leverantör för tjänsten och tilltänkta ordningsvakter fick, utöver ordinarie ordningsvaktsutbildning, sedan en fyra dagars utbildning i stadens regi tillsammans med Polismyndigheten och andra viktiga aktörer.

Göteborgs Stads anlidade ordningsvakter tjänstgör veckans alla dagar, med tonvikt på eftermiddagar, kvällar och helger. För närvarande patrullerar två till fyra ordningsvakter inom gällande 3 § LOV-områden.

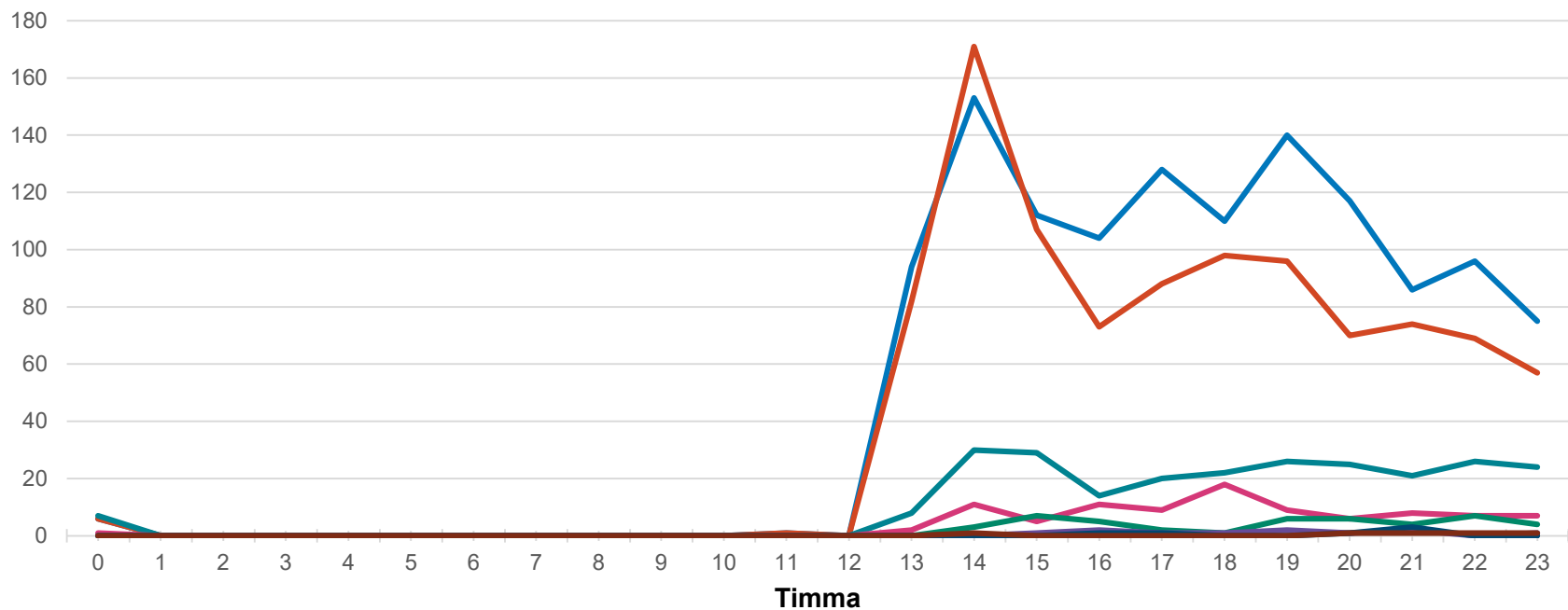
Statistik augusti-december 2020

- Allmänt
- Ordningsrelaterade händelser
- Omhändertaganden och gripanden
- Brottsrelaterade händelser
- Utryckningar och Larm
- Säkerhet
- Inpasseringskontroll, Besökshantering och Leveranser
- Informationssäkerhet

Statistik augusti-december 2020

Totala händelser per timma

- Ordningsrelaterade händelser
- Allmänt
- Omhändertaganden och gripanden
- Brottsrelaterade händelser
- Utryckningar och Larm
- Säkerhet
- Inpasseringskontroll, Besökshantering och Leveranser
- Informationssäkerhet

Händelser augusti – december 2020

		Händelsekategori	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	Totalt
Allmänt	Allmänt	Barn	1					1
Allmänt	Allmänt	Kontaktat polis / Polis på plats	26	14	20	11	20	91
Allmänt	Allmänt	Kontaktat räddningstjänst	1					1
Allmänt	Allmänt	Olycksfall/risk/sjukdom	6	6	4	2	5	23
Allmänt	Allmänt	Serviceåtgärd / Administrationsärende	177	148	182	130	178	815
Brottsrelaterade händelser	Inbrott / Stöld / Rån / Bedrägeri	Straffbelagd handling avvärd	2	10	15	10	5	42
Brottsrelaterade händelser	Inbrott / Stöld / Rån / Bedrägeri	Straffbelagd handling Övrigt	4	12	20	10	6	52
Informationssäkerhet	Samlingsrapport	Områdesbevakning	5					5
Inpasseringskontroll, Besökshantering och Leveranser	Behörighet / Obehöriga	Behörighetskontroll/Legitimationskontroll		1	1	3	1	6
Omhändertaganden och gripanden	Omhändertaganden eller gripande	Beslagtaget / omhändertaget kniv	1					1
Omhändertaganden och gripanden	Omhändertaganden eller gripande	Gripande av person/er	7	5	17	11	12	52
Omhändertaganden och gripanden	Omhändertaganden eller gripande	Omhändertaget enligt LOB	25	13	24	13	16	91
Omhändertaganden och gripanden	Omhändertaganden eller gripande	Omhändertaget person/er				1		1
Omhändertaganden och gripanden	Omhändertaganden eller gripande	Omhändertaget person/er (PL 13 §)	12	8	3	4	4	31
Ordningsrelaterade händelser	Ordningsrelaterade händelser	Avlägsnad person/er (PL 13 §)	24	22	25	17	7	95
Ordningsrelaterade händelser	Ordningsrelaterade händelser	Avvisade obehörig person/er. Ombedd att lämna	48	12	12	5	13	90
Ordningsrelaterade händelser	Ordningsrelaterade händelser	Avvisade person/er (PL 13 §)	80	96	64	47	33	320
Ordningsrelaterade händelser	Ordningsrelaterade händelser	Hot, våld och övergrepp	1	4				5
Ordningsrelaterade händelser	Ordningsrelaterade händelser	Störande av ordning	9					9
Ordningsrelaterade händelser	Ordningsrelaterade händelser	Störningsärende	150	74	55	53	51	383
Ordningsrelaterade händelser	Ordningsrelaterade händelser	Tillsägelse, tillrättavisat person/er	81	67	51	42	46	287
Utryckningar och Larm	Utryckning / Begärd assistans	Utr. Begärd assistans/hjälp	4	10	2	2	1	19
Utryckningar och Larm	Utryckning / Larm	Utr. Bråklarm	4		3	2	3	12
Totalt			676	504	498	364	401	2443

Ordningsvakternas främsta uppgift är att agera trygghetsskapande med att bland annat assistera allmänheten i olika ärenden samt att agera vid ordningsstörningar, vilket statistiken ovan indikerar.

Kontakt

Säkerhet och Beredskap

Anna Walther

0728 - 55 49 20

anna.walther@stadshuset.goteborg.se

Magnus Ericsson

0722 - 37 33 27

magnus.ericsson@stadshuset.goteborg.se

Central lägesbild avseende brottsutsatta och otrygga platser i Göteborg.

Kommunstyrelsen fick i uppdrag från kommunfullmäktige 2020-05-14, diarienummer 0958/20 att skapa kontinuerliga lägesbilder avseende brottsutsatta och otrygga platser i staden. Uppdraget härrör från kommunfullmäktiges budget 2020 om att fortsätta identifiera brottsutsatta och otrygga platser. Stadsledningskontoret redovisar i samband med stadsledningskontorets årsrapport en första central lägesbild.

Det är en översiktlig sammanställning utifrån förvaltningar och bolagens redovisning av sitt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet och ett fokus på brottsutsatta och otrygga platser. Arbetet med centrala lägesbilder kommer att fortsätta och vidareutvecklas.

I denna rapport redovisas inte vilka platser som är otrygga och brottsutsatta. Rapporten identifierar typer av platser i form av temaområden. Materialet föranleder en fördjupad analys av stadsledningskontoret tillsammans med berörda förvaltningar och bolag.

För ett effektivt och likartat arbete i staden behöver ett förtydligande av aktivt ansvar ske och förtydligas i det kommande brottsförebyggande och trygghetsskapande programmet.

Vid framtagandet av lägesbilden har utgångspunkten varit det befintliga arbete som utförs i stadens verksamheter. Underlag för lägesbilden har inhämtats via definierade frågor och svar har lämnats av tjänstepersoner som arbetar med det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet i staden.

Huvuduppgiften som definierades till samtliga förvaltningar och bolag var att:

- Redovisa de otrygga och brottsutsatta platser förvaltningen/bolaget identifierat inom sitt område.

Svaren är uppdelade på: skolområde, hållplatser, lokala torg, park eller annat grönområde, bostadsområde, gata eller annan plats.

Temaområden som verksamheterna har beskrivit sitt arbete inom:

- Trygghet i ett generellt medborgarperspektiv
- Otrygga brottsutsatta platser
- Trygg i bostaden/bostadsområdet
- Tryggt Göteborg utan narkotika
- Tryggt Göteborg utan organiserad brottslighet
- Trygg verksamhet i staden utan avbrott för skadegörelse

Stadsledningskontorets redovisning av den centrala lägesbilden baseras på platser som är eller kan bli brottsutsatta och därmed otrygga. Med platser avses främst stadsmiljö, även myndighetsutövning inom stadens förvaltningar, inköp av varor och tjänster och föreningsbidrag kan vara av strategisk vikt.

Stadsdelsförvaltningarna

Stadsdelarna arbetar enligt Göteborgs Stads kunskapsbaserade arbetssätt med lägesbilder, den så kallade Trygg-i-modellen. Varje stadsdel har i varierande omfattning avsatta resurser för sitt Trygg i arbete. Stadsdelarnas trygghetssamordnare och deras samarbete med kommunpoliserna är viktigt i det lokala arbetet. Samtliga stadsdelsförvaltningar uppger att polisens medborgarlöften är ett stöd i arbetet och utbytet mellan lokalpolis och det lokala trygghetsarbetet är en nödvändighet.

Majoriteten av stadsdelarna gör minst en årlig faktabaserad lokal lägesbild enligt Trygg-i modellen. Utöver detta sker i vissa fall tätare lokala lägesbilder beroende på områdets utsatthet, ekonomiska resurser och förvaltningens prioritering av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Kvalitet i de lokala lägesbilderna varierar mellan stadsdelarna och framtagandet av dem skiljer sig åt. Majoriteten av stadsdelarna använder delar av Trygg-i modellen. Alla använder inte den del som innefattar uppföljning och utvärdering. Stadsdelarna Angered och Västra Hisingen redovisar i detta avseende ett strukturerat lägesbilsarbete.

Det råder ingen brist på aktivitet från stadsdelarnas sida, orsaksanalys för av val av insats redovisas dock inte och effekterna är svåra att utvärdera. Samtliga stadsdelar framhåller att samverkansmodellen SSPF (socialtjänst, skola, polis och fritid), för ungdomar mellan 12-18 år i riskzonen för kriminalitet eller drogmissbruk är väl implementerad och strategisk viktig. Det aktiva uppsökande arbetet för att nå äldre ungdomar och vuxna som befinner sig i eller i riskzonen kriminalitet för att utveckla en kriminell livsstil är inte prioritet i alla stadsdelsförvaltningar.

Samtliga stadsdelar lyfter fram skolan som den viktigast parten i ett brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Särskilt viktigt anses skolans roll i det förebyggande arbetet vara. Stadsdelsförvaltningen Askim Frölunda Högsbo menar att trygghetsperspektivet bör ytterligare beaktas på öppna inomhusarenor och kulturhus.

Radikalisering och våldsbejakande extremism har inte lyfts fram som en del av stadsdelarnas brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Inga stadsdelar lyfter fram inköp eller upphandling som en möjlig plats för att utsättas för brottslighet.

Inga stadsdelar lyfter fram otillåten påverkan vid myndighetsbeslut som en plats att utsättas för brottslighet.

Samtliga stadsdelar framhåller likartade utvecklingsbehov inom det kunskapsbaserade sociala arbetet. Forskningsunderlagen är svaga och orsakssammanhangen komplexa. Det finns ett behov av att samordna och utveckla insatserna för de barn, unga vuxna och vuxna som riskerar att utveckla eller befinner sig i en kriminell livssituation.

Ett systematiskt inhämtande av information till de lokala lägesbilderna lyfts fram som ett utvecklingsbehov för att utveckla det fakta- och kunskapsbaserade arbetet.

Fackförvaltningarna

De flesta fackförvaltningar beskriver att man inte gör egna lägesbilder eller har ett eget strukturerat arbete utifrån ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv. Man medverkar i stadsdelsförvaltningarnas arbete med lägesbilder.

Social resursförvaltning hade ett särskilt ansvar för stadens övergripande brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Även tillståndsbeslut och tillhörande tillsyn, avseende servering av alkohol

samt beslut om försäljning av öl, tobak och e-cigarett är av strategisk vikt i ett brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Stadsbyggnadskontoret och lokalförvaltningen lyfter fram att ett generellt medborgarperspektiv bevakas och studeras översiktligt i framtagandet av ny översiktsplan och fördjupningar samt genom medverkan i olika samverkansforum.

Utbildningsförvaltningen redogör för att man ökar säkerheten och tryggheten inom sina skolor på ett strukturerat sätt. Nämnden arbetar varierat mellan sina skolområden med kameror och förstärkta in- och utpasseringskontroller.

Semioffentliga platser kan definieras vara sådana platser där vissa förutsättningar ska vara uppfyllda och att den enskilde ska ha en relevant avsikt med sitt besök för att denne ska ha rätt att befinna sig där. Exempel på sådana platser är bibliotek, fritidsgårdar, idrottsanläggningar och skolor.

Idrott och föreningsförvaltningen, som ansvarar för flera sådana platser, samlar veckovis in material till en lägesbild.

Kulturförvaltningen ansvarar även för flera semi-offentliga platser med anknytning till kulturella aktiviteter, exempelvis biblioteksverksamhet. Man redogör inte för några kunskapsbaserade lägesbilder eller för någon annan form av aktivt brottsförebyggande eller trygghetsskapande arbete inom nämndens verksamhetsområde.

Den digitala platsen för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete definieras inte av någon förvaltning eller bolag. Intraservice redovisar ett aktivt arbete med cybersäkerhet, IT-säkerhet och informationssäkerhet. Konsument och medborgarförvaltningen redovisar inga uppgifter gällande sitt ansvar för konsument Göteborg och otrygga inköp på den digitala platsen.

Flera av förvaltningarna lyfter fram inköp eller upphandling som en möjlig plats för att utsättas för brottslighet. Man gör en kreditupplysning för att kontrollera om det finns skulder, pågående allmänna och enskilda mål.

Miljö- och klimatnämndens beskriver att deras ansvar för miljötillsyn och livsmedelskontroller kopplat till miljö- och livsmedelslagstiftningen och annan lagstiftning bidrar till det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Göteborg. Arbetet sker, utöver ordinarie tillsyn, i vissa fall i samverkan med polisen och andra myndigheter. Det kan till exempel handla om felaktig hantering av miljöfarliga och hälsovådliga ämnen, felaktig avfallshantering, illegala/otrygga boenden, otjänliga livsmedel, brott mot märkningsregler och otillåten tobaksrökning.

Ingen av de fackförvaltningar som ansvarar för fastigheter eller mark lyfter fram otillåten påverkan som ett område som riskbedömts eller där åtgärder genomförs.

Idrotts- och föreningsförvaltningen lyfter fram att bidrag till föreningar kan utnyttjas av organiserad brottslighet. Kulturnämnden samt Social resursförvaltning, som fördelar bidrag och stipendier nämner inte detta som riskområden.

Bolagen

Göteborgs stads bolag redogör generellt sett inte att man arbetar kontinuerligt med ett kunskapsbaserat lägesbildsarbete för att minska brottslighet och öka tryggheten. De bolag som är undantag redogör för att man har ett sådant arbete, ingen likhet i arbetssätten kan utläsas.

De bolag som har fastigheter och mark, teknik redogör inte för ett kunskapsbaserat trygghets och brottsförebyggande arbete.

Förvaltnings AB Framtiden redogör för att ett omfattande arbete har påbörjats genom att all personal via IA-systemet (AFA-försäkringssystem för händelserapportering) ska rapportera olika händelser och iakttagelser. Den information kommer att ligga till grund för områdesspecifika lägesbilder baserade på rapporterade fakta som ger möjlighet att analysera och optimera åtgärder.

Göteborgs Stads Parkerings AB har ett koncept som säkerställer att bolaget ser till följande aspekter på alla parkeringsanläggningar: tryggt & säkert, tydligt & enkelt, rent & snyggt. Uppföljning av kundupplevelsorna görs kontinuerligt för att säkerställa att rätt saker görs. Bland annat utökas successivt kamerabevakningen, eftersom det är en faktor som ökar upplevelsen av trygghet.

Älvstranden Utveckling AB arbetar med trygghetsvandring och dialog med elever, hyresgäster och verksamma på Lindholmen för att få en detaljerad bild över otrygga platser. Man följer årligen brottsstatistiken och har även kundundersökningar för att få kunskap för att vidta rätt åtgärder.

Got Event AB använder kundundersökningar och sociala medier för att upprätthålla dialog och delaktighet med besökare både före, under och efter evenemang. Som en del i denna dialog får Got Event ibland återkoppling gällande otrygghet och brottsutsatta platser. Bedömningen från Got Event gällande Polismyndighetens medborgarlöfte är att samverkan mellan Polis och lokalsamhälle fungerar utmärkt.

Liseberg AB arbetar med brottsförebyggande och trygghetskapande åtgärder i form av parkvärdar, kameror och information till sina besökare. Det sistnämnda särskilt riktat gentemot parkeringsytorna.

Göteborg & Co tar inför varje publikt evenemang fram en säkerhetsplan, utbildar sina medarbetare och uppmanar dem att agera för att främja en evenemangssäkerhet. Bolaget ser ett behov att fortsätta utveckla sitt brottsförebyggande arbete.

Försäkrings AB Göta Lejon driver ett skadebegränsande och skadeförebyggande arbete där analys och uppföljning liksom tidig upptäckt och rätt åtgärd är viktiga delar. Göta Lejon genomför varje år en insamling av kostnader för egendomsskador och sammanställer detta i en redovisning som inkluderar stadens samtliga bolag och förvaltningar. I denna sammanställning ingår både skador över och under självrisk. Detta innebär således att stadens totala skadekostnader redovisas, fördelat på olika skadetyper. Sedan 2015 har kostnaderna för stöld, glaskross, klotter och vandalisering legat mellan 42–45 mnkr per år.

Inventering av brottsutsatta otrygga platser:

Samtliga förvaltningar och bolag har fått följande uppföljningsfråga: ”Redovisa de otrygga och brottsutsatta platser ni identifierat inom ert ”område”, beskriv hur ni kommit fram till det, dela upp era svar i kategorierna: skolområde, hållplatser, lokala torg, park eller annat grönområde, bostadsområde, gata eller annan plats”.

Samtliga Stadsdelsförvaltningar, två fackförvaltningar och fem bolag har identifierat platser. Stadsdelsförvaltningarna har identifierat cirka 150 platser som otrygga och brottsutsatta. De otrygga och brottsutsatta platserna är ofta, men inte alltid, samma platser. Kunskapen inhämtas från invånare och medarbetare, trygghetsvandringar, information från fastighetsägare, lägesbildsanalyser samt information från polisen. Skolområden, lokala torg, bostadsområden samt hållplatser är de platser som är de mest otrygga och brottsutsatta platserna enligt stadsdelsförvaltningarna.

Totalt redovisar stadsdelsförvaltningarna 30 skolområden och 29 torg som otrygga och brottsutsatta platser. Flest skolområden redovisar Angered (10), Örgryte Härlanda (5) Västra Göteborg (4) och Östra Göteborg (4). Orsaken till otryggheten som uppges är framförallt att under kvällar och helger så vistas grupper av ungdomar på dessa platser. Vilket kan innebära en risk för skadegörelse, misstänkt handel och bruk av narkotika samt förvaring av narkotika. Ett högt antal rapporterade platser kan visa ett aktivt arbetssätt snarare än en hög belastning.

Samtliga stadsdelsförvaltningar redovisar mellan 1 till 6 lokala torg som otrygga brottsutsatta platser. Angered (6), Östra Göteborg (5) och Örgryte Härlanda (4) redovisar flest. Orsaken som främst uppges till otryggheten är närvaro av drogpåverkade personer, gängrelaterad kriminalitet och social oro.

Förvaltnings AB Framtiden redovisar 13 torg och 11 bostadsområden som otrygga- och brottsutsatta platser. De flesta torg och bostadsområden är samma som stadsdelsförvaltningarna också redovisar. Identifiering av platserna har gjorts utifrån iakttagelser och erfarenhet bland annat av torgvärdar. Flertalet av torgen och bostadsområdena ingår bolaget satsning på trygghetsskapande åtgärder, kallad superförvaltning, och dels en satsning på stadsutveckling.

Övriga platser som stadsdelsförvaltningarna redovisar som otrygga brottsutsatta platser (rangordnade) är parker/grönområden, gångtunnlar och gator.

Analys som orsak för de otrygga platserna är bristande belysning och underhåll av tunnlar. I parker finns problem med rån, droger och drogförsäljning samt bristande belysning.

Göteborgs Stads Parkering AB redovisar 6 parkeringshus som är mest utsatta och där det krävs extra bevakning. En väktarbil har köpts in som dygnet runt ronddar i de anläggningar som är mest utsatta. Samarbete med Polisen är upprättad för att identifiera brottslighet via kameraövervakningen.

Upplevelsen av otrygga platser varierar över tid av olika anledningar. Därför är kontinuerliga lägesbilder och dialoger väsentliga underlag i kartläggningen. Denna kontinuerliga rapportering är betydelsefull för att styra åtgärder och resurser men görs inte av alla förvaltningar och bolag.

Slutsats

En svårighet vid framtagandet av den centrala lägesbilden är att de inkomna svaren inte varit enhetliga, vare sig beträffande formen eller innehållet. Det har inte varit möjligt att ta redogöra för säkerställd helhetsbild då det inte finns ett överenskommet rapporteringssystem, gemensamma definitioner om vad som ska rapporteras och inte heller en gemensam definition av vad ett trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete innebär i ett Göteborgsperspektiv. I sammanställningen framträder att ett brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete är komplext och omfattande. Det primära brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet sker i respektive förvaltning och bolags kärnuppdrag utan att man för den skull definierar det som ett sådant arbete. På grund av komplexiteten och omfattningen blir den första centrala lägesbilden därför översiktlig.

Göteborgs Stad bedriver ett omfattande arbete inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Det råder inte brist på aktiviteter utan bristen är samordning inom den egna organisationen samt mellan förvaltningar och bolag. De aktiviteter som genomförs saknar i många fall utvärdering av eventuella effekter. Forskningsunderlagen beträffande insatser inom socialtjänstens ansvarsområden är litet.

Det går inte att utläsa vilken prioritet det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet har inom stadens förvaltningar och bolag. En uppföljning inom ekonomi eller personalsystemen är inte möjlig. Ansvar för att Göteborg ska vara en trygg och säker stad har uppfattats olika i stadens förvaltningar och bolag. Inga förvaltningar eller bolag redogör för genomförda riskbedömningar för att minska brottsligheten och öka tryggheten i Göteborg.

Flera av de fackförvaltningar och bolag som ansvarar för fastigheter och mark, teknik i staden redogör inte för att de tar egna initiativ för att minska brottsligheten och öka tryggheten inom sina ansvarsområden. De medverkar om de blir inbjudna av stadsdelsnämnderna. För att Göteborgs Stad ska bedriva ett aktivt situationellt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete bör ett särskilt ansvar fördelas till dessa nämnder. Ett ansvar som innebär att man strukturerat bedriva ett kunskapsbaserat lägesbilsarbete och praktiskt trygghetsarbete för att bidra till ett Göteborg med mindre brottslighet och ökad trygghet.

Det framgår av redovisningarna att det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet inte har integrerats i det samlade arbetet inom stadens verksamheter. Arbetet har bedrivits frikopplat från ordinarie verksamhet i de flesta fall-

Som ett exempel är de målkonflikter som uppstår mellan Trygg-i arbetets uppsökande och motiverande uppdrag för de unga vuxna som riskerar att utveckla en manifest kriminalitet och socialtjänstens budgetmål. För likartad problematik beviljas bistånd i olika omfattning av stadens socialtjänster

Välfärdsbrottslighet och föreningsbidragen är ett sätt för individuell och organiserad brottslighet att få åtkomst till pengar man inte har rätt till. För att möta den här typen av brottslighet behöver staden utveckla sitt kontrollarbete och medarbetare med specialistkompetenser behöver utföra dessa kontroller. För att effektivisera och ha ett arbete med god kompetens behöver ett sådant arbete centraliseras.

Göteborgarens eget ansvar behöver även lyftas fram. Alla som bor, vistas, lever i Göteborg har ett ansvar. Det är ett ansvar att inte efterfråga produkter eller tjänster som understödjer alla former av brottslighet. Utan en efterfrågan finns det ingen ekonomisk marknad och därmed inte en organiserad brottslighet. Ingen förvaltning eller bolag redogör för något påverkansarbete gentemot den enskilde göteborgarens ansvar för att motverka den organiserade brottsligheten.

För att kunna säkerställa att staden gör lika, när det gäller vilka leverantörer av varor och tjänster som ska upphandlas, samt vilka som ska utslutas i upphandlingar, behöver staden ett system eller metod för att utbyta information och kunskap internt. Rapportering av avtalsbrott och andra allvarliga brister hos en leverantör behöver bli en del av rutinerna hos alla upphandlande enheter.

Ska en prioritering och fokusering ske för att minska brottsligheten och öka tryggheten i Göteborg bör respektive förvaltningsledning prioritera och skapa sammanhängande processer. Det förebyggande och uppsökande arbetet har blivit en separat del av förvaltningarnas arbete utan att tillräckligt väl samordnas och integreras med myndighetsutövningen inom förvaltningen.

I sammanställningen av den första central lägesbilden avseende stadens brottsutsatta och otrygga platser har det visat sig att ansvaret för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet har uppfattats olika av förvaltningar och bolag. För ett effektivt och likartat arbete i staden behöver ett förtydligande av aktivt ansvar ske och förtydligas i det kommande brottsförebyggande och trygghetsskapande programmet.

Utifrån resultatet av uppföljningen kommer därför stadsledningskontoret fortsätta arbetet med att kunskapshöja, leda och samordna stadens förvaltningar och bolag för ett Göteborg med minskad brottslighet och ökad trygghet.